

Program *efterår 2021*

Mød forskerne

på Folkeuniversitetet

**Tanker i bevægelse
Bliv klogere på lykken og livet**

Søren Harnow Klausen
Professor i filosofi
Syddansk Universitet

Velkommen

Vi glæder os til at præsentere dig for aktuel og vedkommende forskning på universitetet og rundt omkring i Odense og på resten af Fyn. Vi har inviteret forskere og formidlere fra såvel Syddansk Universitet som resten af landet til at forelæse inden for de områder, de ved mest om.

Vi skyder sæsonen i gang med vores traditionsrige åbningsforelæsning, der denne gang byder på en tur ud i turistlandet Danmark sammen med historiker Mikael Frausing og filosof Carsten Fogh Nielsen. I løbet af efteråret stiller vi skarpt på højaktuelle emner. Vi varmer op til det tyske kanslervalg og gør status efter Bidens første tid som USA's 46. præsident. Og succesen fra foråret fortsætter, da vi inviterer til to letforståelige og underholdende forelæsninger i børnehøjde, og så inviterer vi som noget helt nyt til en festlig afslutningsforelæsning om livet, lykken og julen.

Vi har som altid både forelæsningsrækker, der giver dig mulighed for at komme i dybden med et emne over flere uger og temaaftener, der giver dig overblik på et par timer.

Vi glæder os til at se jer alle igen efter et langt år med skærmtid og hjemmesysler. Folkeuniversitetet følger naturligvis fortsat alle sundhedsmyndighedernes anvisninger.

Velkommen til en ny sæson og rigtig god fornøjelse!

Annette Hansen, sekretariatsleder
Ditte Løndahl, programleder
Marie Hauge Lykkegaard, programredaktør

Indholdsfortegnelse

s. 2	Velkommen	s. 20	Arbejdsliv, ledelse og kommunikation
s. 3	Åbningsforelæsning og afslutningsforelæsning	s. 22	Samfund og verden
s. 4	Historie og arkæologi	s. 24	Natur og univers
s. 8	Litteratur, film, musik og teater	s. 28	Krop og psykologi
s. 12	Tag med i Odense Teater: En folkefjende af Henrik Ibsen	s. 32	Kunst, arkitektur og design
s. 13	Vov at vide	s. 36	Praktiske oplysninger
s. 16	Religion og filosofi	s. 38	Annonce: Efteruddannelse
s. 19	Folkeuniversitetet i Syddanmark	s. 40	Podcasts og livestreams

Åbningsforelæsning: TUREN GÅR TIL TURISTLANDET

Vi trænger til at opleve verden omkring os. Vi vil ud og se noget nyt. Mens vi venter på, at vi igen kan rejse på ferie udenlands, har mange danskere genopdaget deres eget land til fods og fundet gemte og glemte steder i det danske landskab. I denne forelæsning, der indleder efterårssæsonen på Folkeuniversitetet, vil vi udforske de historiske og idéhistoriske rødder for turisme i Danmark. Fra de første 'tourister' i midten af 1800-tallet tog til Himmelbjerget med hat og spadserestok til turisterhvervene tog over i 1900-tallet, indtil corona-epidemien atter vendte op og ned på dansk turisme. Men hvad er det egentlig, vi søger, når vi forlader hjemmet for at holde ferie? Og hvad er det, der sker, når vi bevæger os rundt på gåben, og når vi er fremmede på besøg et nyt sted? Turen går til turistlandet. Tag med! Mikael Frausing er ph.d. og historiker ved Dansk Center for Byhistorie og forfatter til 'Turistlandet', der netop er udkommet i Aarhus Universitetsforlags serie '100 Danmarkshistorier'. Carsten Fogh-Nielsen er ph.d. i filosofi ved Syddansk Universitet og organiserer blandt andet filosofiske vandreture i samarbejde med Aarhus Folkeuniversitet. Efter forelæsningen serveres der vin, vand og snacks.

Holdnr: 2121-134
Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet,
Mikael Frausing, historiker ved Dansk Center for Byhistorie og forfatter til 'Turistlandet'
Dato: Torsdag 2/9
Tid: 19.00-20.30
Pris: 195 kr. Studerende: 145 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Lokale U45, Campusvej 55, 5230 Odense M

Afslutningsforelæsning: LIVET, LYKKEN OG JULEN

Julen giver særlig anledning til at tænke over lykken og det gode liv. Den er indbegrebet af det, der ofte forbindes med lykke: samvær mellem generationerne, opfyldelse af ønsker, hygge, god mad og betydningsfulde ritualer og traditioner. Julen er tillige en tid for eftertanke og er forbundet med store og dybe følelser som håb, forventning, glæde og kærlighed. Men julen er også kendt som skuffelsernes og utilstrækkelighedens tid. Det skal være så godt – men måske netop derfor kan det risikere at ende rigtig skidt. Det kan være vanskeligt at leve op til forventningerne. Eftertanken gør heller ikke altid lige godt. Man kan blive smerteligt bevidst om, hvor langt ens liv er fra idealforestillingerne, og ensomhed, tab og nederlag træder særligt tydeligt frem. Julen er også et eksempel på de skyggesider af jagten på lykke og autenticitet, som flere har advaret om i de senere år. Med udgangspunkt i julens ritualer og idealer vil sognepræst Eva Tøjner Götke og filosofiprofessor Søren Harnow Klausen her lægge op til diskussion om livets lyse og mørke sider. I hvor høj grad er man selv herre over lykken, og i hvor høj grad er den en gave? Hvordan kan ønsker, forventninger og håb være en berigelse, og hvordan kan de blive en belastning? Efter forelæsningen serveres juleknas og et glas.

Holdnr: 2121-147
Søren Harnow Klausen, professor i filosofi, Syddansk Universitet,
Eva Tøjner Götke, sognepræst, Thomas Kingos Kirke, Odense
Dato: Torsdag 9/12
Tid: 18.30-20.00
Pris: 195 kr. Studerende: 145 kr. inkl. juleknas og et glas
Sted: Syddansk Universitet, Lokale U45, Campusvej 55, 5230 Odense M

Historie og arkæologi

EUROPAS GRÆNSER I 100 ÅR

Efter 1. Verdenskrig blev der skabt en ny landegrænse mellem Danmark og Tyskland. Mens den dansk-tyske grænse – trods alle omskiftelser – forblev intakt, har landkortet skiftet udseende andre steder i Europa de sidste 100 år. Drivkræfterne bag dette har været bl.a. krig og anden magtanvendelse, nationalisme, national selvbestemmelsesret, ideologi og religion. Vi skal her se på den dramatiske udvikling og på, hvilken betydning statsgrænser har for os, både samfundsmæssigt og menneskeligt. Arrangementet er en del af markeringen af Genforeningen 2020. I 2020 var det 100 år siden, at Sønderjylland blev genforenet med Danmark. Det sætter vi fokus på med to arrangementer til særpris med nogle af de forskere, der ved mest om Sønderjyllands og Europas historie. Dette er et af dem. Det andet arrangement er afviklet i efteråret 2020.

Holdnr: 2121-054

Henrik Becker-Christensen, adjungeret professor i historie, dr.phil. og fhv. generalkonsul i Flensborg

Dato: Onsdag 22/9

Tid: 18.15-20.00

Pris: 20 kr.

Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

DE UFORSVARLIGE – FRA STALIN TIL GADAFFI

Verdenshistoriens værste politiske masse mordere. Vi kan ikke forsvare dem. Vi kan slet ikke tilgive dem. Men vi kan prøve at forstå. Vi går bag om det, der virker som ubegribelig ondskab og zoomer ind på seks af den moderne histories mest uforsvarlige politiske aktører og deres tænkning – Hitler, Stalin, Mao, Mugabe og Gadaffi. Vi lytter til det, de skrev, sagde og gjorde. For forstår vi deres tanker, kan vi måske gardere os mod overgreb og politiske masse mord i fremtiden. Det er mennesker, der har foretaget sig ondskabsfulde ting, men de er ikke tankeløse. De fleste, hvis ikke alle, foretog deres grusomheder som forsvar af det, de satte højest. Og det er netop vigtigt at trække dem frem i lyset, fordi de har taget idéer, der er blevet delt af mange i deres samtid, som grundlag for deres grusomme handlinger. Desuden har de haft stor tiltrækningskraft på mange, der aldrig selv ville overveje at bruge vold, men som har været klar til at forstå masse volden som en nødvendig del af realiseringen af projektet. Få nogle af brikkerne til at forstå. Forløbet tager afsæt i bogen 'De uforsvarlige – politiske masse mordere' (Aarhus Universitetsforlag).

27/09 Stalin. Erik Kulavig, lektor i historie, Syddansk Universitet

04/10 Mao. Søren Hein Rasmussen, ph.d. i historie og forfatter, MegaNørd

11/10 Hitler. Frank Beck Lassen, forfatter og projektleder i Det Etiske Råd

18/10 Mugabe. Stig Jensen, lektor i afrikastudier, Københavns Universitet

25/10 Gadaffi. Peter Seeborg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

Holdnr: 2121-136

Dato: 5 mandage, start 27/9

Tid: 19.00-20.45

Pris: 695 kr. Studerende: 385 kr.

Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

OLDTIDENS STORBYER

Få indblik i fem af oldtidens storbyer, som er populære rejsemål i dag. Forelæsningsrækken er en antikkens historie med introduktion til oldtidens vigtigste kulturer og nyeste forsknings- og udgravningsresultater. Athen er den berømte græske bystat med templer på Akropolis, teater og demokrati. Alexandria er en af Alexander den Stores første byer i oldtidens Ægypten, kendt for sit bibliotek og fyrtårn, der er et af verdens syv vidundere. Rom er oldtidens første storby. Den udvikler sig fra en lille by anlagt på syv høje ved Tiberen til romerrigets hovedstad. Karthago i Tunesien var føniskernes hovedby. Byen blev jævnet med jorden i år 146 fvt., men genopstod som en blomstrende by. Konstantinopel blev den kristne hovedstad, der afløste det hedenske Rom, og hedder nu Istanbul.

28/09 Athen – fra polis til kulturcentrum. Christian Ammitzbøll Thomsen, adjunkt, ph.d., Københavns Universitet

05/10 Alexandria – Alexander den Stores by. Niels Bargfeldt, ph.d. postdoc, Accademia di Danimarca, Rom & Aarhus Universitet

12/10 Rom – fra syv høje til evig stad. Birte Poulsen, lektor, Aarhus Universitet

26/10 Karthago – en punisk stormagt. Jesper Carlsen, lektor, dr.phil., Syddansk Universitet

02/11 Konstantinopel – et nyt Rom. Christian Høgel, professor, ph.d., Syddansk Universitet

Holdnr: 2121-145

Dato: 5 tirsdage, start 28/9

Tid: 18.45-20.30

Pris: 695 kr. Studerende: 385 kr.

Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

TRÆK AF ODENSES HISTORIE – MED BYVANDRINGER

Til denne forelæsningsrække tager vi udgangspunkt i Braunius' fine detaljerede kort over Odense fra 1593 og Resens kort fra 1660 (kopier omdeles), men vi forsøger også at trække tråde tilbage til det ældste Odense. Derefter tager vi to gange på byvandring, først med fokus på kirker og klostre og derefter i købmændenes by, hvor vi kommer forbi en række købmændsgårde. Til sidst ser vi på udviklingstendenser, der har præget byen, fra da kanalen og havnen blev gravet ud. Lær Odenses centrale kirker og købmændsgårde bedre at kende og se spor fra Odenses fortid.

30/09 kl. 18.00-19.45 Hvad fortæller de ældste kort over Odense?

Sted: Syddansk Universitet, Odense, Campusvej 55

07/10 kl. 17.00-18.45 Byvandring i Middelalderens Odense.

Mødested: foran rådhuset på Flakhaven

14/10 kl. 17.00-18.45 Byvandring i Odense på købmændenes tid.

Mødested: foran rådhuset på Flakhaven

21/10 kl. 18.00-19.45 Odense i havnens og industrialiseringens tid.

Sted: Syddansk Universitet, Odense, Campusvej 55

Holdnr: 2121-139

Leif Søndergaard, lektor emeritus i litteratur, Syddansk Universitet

Dato: 4 torsdage, start 30/9

Tid & sted: Se ovenfor

Pris: 635 kr.

MØLLENS HISTORISKE VINGESUS – BESØG PÅ DYREHAVE MØLLE

Danske møller er et ikonisk syn i landskabet – bag disse smukke og kraftfulde bygninger ligger dramatiske fortællinger om bl.a. kongelige privilegier, møllepligt, lidt for dybe kobbertoldkopper og fortrukne bønder samt den danske korneksports endeligt med industrialiseringens gennembrud. Dyrehave Mølle fortæller historien om danske møllers betydning for den lokale befolkning, for den danske ernæring og som vigtigt erhverv. Hør om livet i Dyrehave Mølle og om en tid, hvor den frie konkurrence fik mølleriets erhverv til at eksplodere i en kort periode for derefter næsten at dø ud. Hør også om kornets betydning for vores overlevelse – om de mange anvendelsesmuligheder for korn gennem tiden, og hvilke sorter man brugte. Dyrehave Mølle blev opført i 1858. Møllen er et resultat af 'Lovven om den frie møllenæring', hvor konkurrencen var i voldsom udvikling, og der blev bygget omkring 1.100 hollandske vindmøller i Danmark. Dyrehave Mølle adskiller sig fra flertallet af hollandske møller ved at være en af Danmarks højeste på ca. 25 meter og med syv lofter. Desuden er den kegleformet, hvor de fleste andre hollandske møller i Danmark er ottekantede.

30/09 Dyrehave Mølle: Historie og kulturarv. Mette Ladegaard Thøgersen, museumsinspektør, leder af Johannes Larsen Museet

07/10 Rent mel i posen. Ole Jeppesen, historiker, Historie-snedkeriet

14/10 Korn. Gunvor Maria Juul, madhistoriker

Holdnr: 2121-159

Dato: 3 torsdage, start 30/9

Tid: 18.30-20.30

Pris: 475 kr. Studerende: 265 kr.

Sted: Dyrehave Mølle, Møllenvænget 2-14, Parkering: Griffensund, 5800 Nyborg (200 m gang), 5800 Nyborg

KVINDE KEND DIN HISTORIE: KVINDERNE IND I HISTORIEN

Den kollektive, danske historiefortælling er i høj grad domineret af mænd, ligesom den ofte er nedskrevet af mænd. Lige fra folkeskolens historieundervisning til forelæsningerne på landets universiteter, dominerer mænd den historiske viden, som vi formidler til hinanden. Men historien er også levet af kvinder, og derfor skal de have deres naturlige plads i historiebøgerne. Det arbejder historiker Gry Jexen på i sin bog 'Kvinde Kend Din Historie – spejl dig i fortiden'. Hun står også bag den populære Instagram-profil 'Kvinde Kend Din Historie', hvor hun fremhæver kvinder, der har haft en særlig, historisk betydning for det samfund, de indgik i. Grys mission er at skabe ligestilling i historien, så den bliver mere nuanceret, og endnu flere mennesker kan spejle sig i den kollektive historiefortælling.

Holdnr: 2121-014

Gry Nielsen-Jexen, historiker og skaber af 'Kvinde Kend Din Historie'-podcasten og Instagram-profilen

Dato: Onsdag 6/10

Tid: 17.30-21.30

Pris: 355 kr. Studerende: 205 kr.

Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

Tilmeld dig
på hjemmesiden
fuodense.dk/odense

HITLERS DANMARKSBILLEDER

I sommeren 1943 kommer en af Hitlers topfotoografer til Danmark. Walther Frenzt rejser efter ordre fra Føreren, der ønsker sin egen dokumentation af, hvor langt tyskerne er nået med den såkaldte Atlantvold langs den jyske vestkyst. Men i takt med at Walter Frenzt rejser rundt i et postkort-skønt Danmark, bliver Atlantvolden mindre vigtig. For fotografen havner i en af de mest skelsættende begivenheder i den danske besættelseshistorie: Augustoprøret. I kontrast til de enestående stemningsbilleder står fortællingen om, at det er netop i disse uger, sabotagen tager til, folkestemningen ændrer sig, folkestrejkenes uroligheder bryder ud, og Danmark nærmer sig den 29. august 1943, hvor regeringen træder tilbage, og samarbejdspolitikken ophører. Journalisten Morten Brink Iwersens bog 'Hitlers Danmarksbilleder' (Gyldendal 2020) ligger til grund for samtalen mellem Morten Brink Iwersen og historiker Therkel Stræde.

Holdnr: 2121-118
Morten Brink Iwersen, journalist, **Therkel Stræde**, lektor i historie, Syddansk Universitet
Dato: Onsdag 27/10
Tid: 18.00-19.45
Pris: 195 kr. Studerende: 145 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Odense, Campusvej 55, 5230 Odense M

SØLV, BLOD OG KONGEMAGT – BAG OM VIKINGEMYTEN

'Vikinger' som vi kender dem i dag, er en ret ny opfindelse. De stammer fra 1800-tallet! Men hvad var det så der skete, dengang med langskibe og plyndringstogter for 1000 år siden? Det afslører historiker Anders Lundt Hansen i en spændende række af foredrag, der fører os med sølvstrømmen gennem Hedeby, på rejser over Nordatlantens isnende bølger, og til Knud den Stores blodige kampe i England.

- 27/10 Kilder og kronologi.
- 03/11 Købmænd og kongemagt.
- 10/11 Slægternes spil.
- 17/11 Vikingemyten.

Holdnr: 2121-148
Anders Lundt Hansen, historiker, cand.mag.
Dato: 4 onsdage, start 27/10
Tid: 19.15-21.00
Pris: 595 kr. Studerende: 325 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

SPECIALSTYRKER OG -OPERATIONER I 2. VERDENSKRIG

Nutidens specialstyrker – britiske SAS og amerikanske Navy SEALs – kan spore deres historie tilbage til Anden Verdenskrig. Her opstod der et behov for egentlige elitestyrker, fordi man skulle bag fjendens linjer og hente efterretninger, foretage sabotage eller støtte større operationer. Hør fx om et af de mest dristige angreb fra SAS: Operation Flipper i 1941, hvor man forsøgte at myrde Rommel. Eller om Marine Raiders gentagne angreb på japansk besatte øer i Stillehavet i 1942, hvor målet var efterretninger og destabilisering. Eller om operationerne bag de tyske linjer under felttoget i Normandiet 1944, som var designet til at ramme de tyske forsyningslinjer. Få kastet lys over de militære begrundelser for etableringen af specialenhederne, og hør om den militærhistoriske udvikling af specialstyrker i Anden Verdenskrig og om udvalgte operationer fra bl.a. britiske SAS og SBS, amerikanske Rangers, tyske Brandenburger Regiment og italienske Decima Flottiglia MAS.

Holdnr: 2121-106
Martin Amitsbøll Husted, cand.mag. i filosofi, samfundsfag og historie
Dato: Lørdag 6/11
Tid: 10.30-16.30
Pris: 475 kr. Studerende: 265 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

TAG BØRNENE MED PÅ FOLKEUNIVERSITETET: VERDENS BEDSTE RIDDERE

Den store europæiske middelalder fra år 500-1500 skabte riddervæsenet, hvor det blev muligt for mænd at vise deres mod og styrke. Vi ser i dag riddere som lovløse og griske, men indførelsen af riddervæsenet var muligvis et forsøg på at overtale mænd til at opføre sig ordentligt. Vi vil møde nogle af middelalderens riddere og høre om deres tanker og bedrifter. Men også om de kvinder, der beundrede eller blev vrede på dem. Vi søger simpelthen verdens bedste riddere. I forelæsningen fortæller middelalderhistoriker Brian Patrick McGuire om riddernes verden, så også børn i 8-10-årsalderen kan følge med. Tag børnene i hånden og bliv sammen klogere på denne spændende del af vores historie. Du kan tilmelde dig som enkeltperson og derefter vælge, hvor mange børn, du vil medbringe. Billetprisen er 50 kr. pr. barn.

Holdnr: 2121-138
Brian Patrick McGuire, professor emeritus i middelalderhistorie, Roskilde Universitet
Dato: Tirsdag 9/11
Tid: 18.00-19.00
Pris: 195 kr. Børn: 50 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

ALT HVAD DU ØNSKER AT VIDE OM DEN MØRKE MIDDELALDER

Middelalderen (år 500-1500) er den periode i historien som kaldes mørk. Vi er efterkommere af reformationstidens afvisning af dens fortid. Jeg vil her præsentere fem middelalderemner og tilbyder et overblik, som inviterer til spørgsmål og diskussion. Efter mere end 50 års arbejde med middelalderen er jeg mere end parat til at dele min viden og erfaring med andre. "Middelalderlig" er i dag hos visse politikere et andet ord for "islam". Denne nedsættende opfattelse af tusind års europæiske og danske historie afspejler vor egen tids angst og uvidenhed. Hensigten med disse forelæsninger er at introducere den lange middelalder (år 500-1500), som også omfatter vikingetiden og flere renæssancer. Jeg ønsker ikke at idyllisere perioden, men vil vise både lyse og mørke kapitler i den. Tidligere (før 1980) var det muligt at antage, at de fleste danskere havde en historisk viden. I dag er det ret tilfældigt, hvad man læser og lærer i skolen, og jeg tager det for givet, at deltagere ikke har en grundig viden om middelalderen, men er nysgerrige for at lære perioden bedre at kende. Alle spørgsmål bliver taget alvorligt. Min opgave er at være til rådighed.

- 09/11 Den mørke og lyse middelalder.
- 16/11 Middelalderens riddere og deres verden.
- 23/11 Middelalderens kirke og trosverden.
- 30/11 Middelalderens kvinder og deres verden.
- 07/12 Middelalderens bønder og deres vilkår.

Holdnr: 2121-073
Brian Patrick McGuire, professor emeritus i middelalderhistorie, Roskilde Universitet
Dato: 5 tirsdage, start 9/11
Tid: 18.15-20.00
Pris: 695 kr. Studerende: 385 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Odense, Campusvej 55, 5230 Odense M

EN KULTURHISTORISK REJSE GENNEM SPANIEN

Forelæsningen er bygget op som en rejse gennem Spaniens fascinerende kulturhistorie: fra det romerske Hispania over det visigotiske Toledo, det mauriske Al-Andalus, habsburgernes storrige og kriserne og krigene i det 19. og 20. århundrede til nutidens Spanien. Undervejs ser vi på en række af de vigtigste hændelser og kunstneriske højdepunkter i spansk kulturhistorie: erobringen af Mexico og den efterfølgende guldalder i det 16. og 17. århundrede, skabelsen af mesterværker af spanske kunstnere som Velázquez, Greco og Goya, og vi studerer metropoler som Sevilla, Barcelona og Madrid. Vi slutter i det moderne Spanien med vinmarkerne i Ribera del Duero og Priorat, moderne arkitektur i Barcelona, Bilbao og Valencia og moderne byudvikling. Endelig kigger vi ind i fremtidens Spanien. Vi ser på nogle af landets politiske udfordringer, men også på færdiggørelsen af Antoni Gaudís Sagrada Família, der efter snart 140 års byggeproces næsten er fuldendt. Kasper Christiansen er cand. mag. i litteraturvidenskab og kulturformidling fra Københavns Universitet og Universitat de Barcelona og har boet mere end 15 år i Spanien, hvor han har arbejdet med sit rejsebureau.

Holdnr: 2121-116
Kasper Christiansen, cand.mag. i litteraturhistorie, ejer af rejsebureau i Barcelona
Dato: Lørdag 13/11 og søndag 14/11
Tid: 10.15-15.15
Pris: 695 kr. Studerende: 385 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

SYV LIV I RØDSTRØMPEBEVÆGELSEN – LIVESTREAM MED PERNILLE IPSEN

I årene 1970-1975 blev kvindebevægelsen og særligt den store spraglede Rødstrømpebevægelse spredt med stor hast. Det blev en af de vigtigste sociale bevægelser i Danmarkshistorien. I denne livestream fortæller Pernille Ipsen med udgangspunkt i sin egen familiehistorie om livet i midten af Rødstrømpebevægelsen. Hendes syv mødre mødtes på Femø kvindelejr i sommeren 1971 og var med til at besætte det første Kvindehus i København i efteråret 1971. De etablerede et kvindekollektiv ved siden af Kvindehuset, og kastede sig helhjetret ind i kvindekampen med det ambitiøse mål at frigøre sig fra patriarkatet, skabe plads til nye måder at være kvinder på og derved skabe en mere lige og retfærdig verden. Det viste sig at være et større arbejde, end de havde regnet med, men de nåede et langt stykke af vejen. Forelæsningen er baseret på Ipsens kollektive biografi 'Et åbent øjeblik: Da mine mødre gjorde noget nyt' (Gyldendal 2020). Pernille Ipsen er til daglig lektor i historie og køns- og kvindeforskning på University of Wisconsin-Madison i USA.

Holdnr: 2121-112
Pernille Ipsen, lektor i historie og køns- og kvindeforskning, University of Wisconsin-Madison
Dato: Mandag 29/11
Tid: 18.30-20.15
Pris: 195 kr. Studerende: 145 kr.
Sted: Onlineforelæsning via Zoom, Du modtager et link pr. mail inden forelæsningen

Litteratur, film musik og teater

VANDRING I SANDERUMGAARD ROMANTISKE HAVE

Sanderumgaard Romantiske Have har det hele. Skønhed, natur, historie! Parken blev anlagt som en engelsk landskabshave af Johan Bülow fra 1793 og frem til 1820'erne. Den blev fra 2004 til 2010 restaureret og ført tilbage til kildernes pragt af arkitekt Charlotte Skibsted og ejerne, Susanne og Erik Vind. Ægteparret Vind vil berette om haven og dens historie. Dernæst vil professor emeritus Johs Nørregaard Frandsen ved en gå-turs-forelæsning fortælle om dansk digtnings forhold til vandringer og landskaber. Vi vil i forelæsningsen 'møde' en række forfatterskaber fra Jens Baggesen, Steen Steensen Blicher og H.C. Andersen til Klaus Høeck, Malte Tellerup og Ida Jessen.

Program	
13.30-14.00	Introduktion til haven ved Susanne og Erik Vind
14.00-15.45	Foredrag og vandring i haven med Johs. Nørregaard Frandsen
15.45-16.30	Kaffe og kage. Butikken er åben

Kaffe og kage skal forudbestilles ved tilmelding. Muligheden for at forudbestille lukker d. 20/8.

Holdnr: 2121-058
Susanne Vind, ejer, Sanderumgaard Romantiske Have, **Johs. Nørregaard Frandsen**, professor emeritus, projektleder for Danske Digterruter, Syddansk Universitet
Dato: Onsdag 1/9
Tid: 13.30-16.30
Pris: 383 kr.
Sted: Butik Herskabsstalden beliggende til venstre for hovedbygningen. Den Romantiske Have Sanderumgaard, Sanderumgaardvej 150, 5220 Odense SØ

MUSIKKENS MESTERVÆRKER

I forelæsningsrækken dykker vi ned i nogle berømte musikværker: To berømte, elskede og vidt forskellige solokoncerter af Rachmaninov og Elgar, flot barokmusik af Händel, farverige musikalske skildringer fra Rom og genial russisk ballet om dukken Petrusjka. Du får lejlighed til at fordybe dig i ét værk ad gangen, og samtidig får du en introduktion til almene musikbegreber, musikgenrer, instrumenter og musikhistorie. Dermed kan du få mere ud af din næste musikoplevelse – uanset om det er et nyt værk, du kaster dig over, eller om du genhører netop et af disse mesterværker, der kan høres igen og igen. Alle deltagere får adgang til musikken via internettet og skal til hver mødegang lytte til værket på forhånd.

07/09	Rachmaninov: Klaverkoncert nr. 2.
14/09	Elgar: Cellokoncert.
21/09	Händel: Solomon.
28/09	Respighi: Roms fontæner & Roms pinjer.
05/10	Stravinskij: Petrujska.

Holdnr: 2121-010
Leif V. S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab
Dato: 5 tirsdage, start 7/9
Tid: 17.00-18.45
Pris: 695 kr.
Sted: Borgernes Hus, Lokale 3,5 og 3,6, 3. sal, Østre Stationsvej 15, 5000 Odense C

LEONARD COHEN

'Hallelujah', 'Suzanne', 'Book of Longing'. Leonard Cohen var en af de væsentligste sangskrivere og poeter i sin samtid. Klaus Lynggaard har fulgt ham fra de tidlige 1970'ere og frem til hans død i 2016. Han har set Cohen optræde utallige gange samt interviewet ham ved flere lejligheder og kender værkerne, bøger som plader, ud og ind. I løbet af forelæsningsen afspilles musikseksempler.

Holdnr: 2021-151
Klaus Lynggaard, journalist, musikkritiker og forfatter
Dato: Torsdag 16/9
Tid: 18.30-20.15.
Pris: 195 kr. Studerende: 145 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Odense, Campusvej 55

FRANSK KULTURFORMIDLING: 'LE FAIT DIVERS' I FRANSK LITTERATUR

"Ko afsporer tog" og "Jihadister arresteret under forberedelse af angreb på swingerklub" er eksempler på 'faits divers', der så vidt vides endnu ikke har sat sig spor i verdenslitteraturen, men ellers er der talrige eksempler på, hvordan denne særlige genre af avisartikler har inspireret franske forfattere. Flauberts Madame Bovary er måske et af de mest kendte eksempler på et 'fait divers', der er blevet til litteratur, men Maupassant, Gide, Proust og Beauvoir har også interesseret sig for dette materiale. 'Les faits divers' er avisartikler, der rummer enkeltstående, ofte dramatiske begivenheder, der rammer helt almindelige mennesker. Begivenhederne kan overskride tabuer, bryde med etablerede normer eller årsagssammenhænge, eller det er handlinger, der er slet og ret uforklarlige. På dette kursus vil vi arbejde med 'le fait divers' som genre, hvordan den bliver til litteratur og omvendt, hvordan litteraturen påvirker 'les faits divers'. Vi vil arbejde med tre tekster: 'L'affaire Redureau' (André Gide), 'L'adversaire' (Emmanuel Carrère) og 'Un crime sans importance' af Irène Frain (2020) om mordet på en ældre kvinde. Irène Frain vælger i sin roman at interessere sig for den absolutte mangel på interesse fra politi og mediers side for denne forbrydelse. Til kurset skal man anskaffe sig 'L'adversaire' af Emmanuel Carrère og 'Un crime sans importance' af Irène Frain. Kurset foregår på fransk.

Holdnr: 2121-146
Helle Andersen, undervisningsassistent i fransk, Syddansk Universitet
Dato: 10 tirsdage, start 7/9
Tid: 17.00-18.45
Pris: 1295 kr. Studerende: 685 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

DEN JYSKE HEDE

I 1800-tallet voksede interessen for landskaber, der kunne indgå i fortællingen om det nationale særpræg. Historiske steder og vilde egne som den jyske hede, Vadehavet og vesterhavskysten blev interessante. St. St. Blicher var central i opdagelsen af den jyske hede. Siden fulgte bl.a. H.C. Andersen og Jeppe Aakjær. I 2020 udsendte Malte Tellerup romanen 'Hedeselskabet' og Ida Jessen sin 'Kaptajnen og Ann Barbara'. Der er fortsat liv på heden – i hvert fald litterært. I denne forelæsning tager Johs. Nørregaard Frandsen tilhørerne med på en litterær hede-vandring over et tidsrum på 200 år.

Holdnr: 2121-111
Johs. Nørregaard Frandsen, professor emeritus, projektleder for Danske Digterruter, Syddansk Universitet
Dato: Torsdag 23/9
Tid: 17.30-20.15
Pris: 275 kr. Studerende: 175 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

TAG MED I CAFE BIOGRAFEN: MARGRETE DEN FØRSTE

Ægteskabet mellem Erik af Pommern og Philippa af England er omdrejningspunktet for filmen om Margrete 1. Som optakt til filmen præsenterer Thomas Heebøll-Holm situationen i Danmark og England omkring år 1400, og ikke mindst hvorfor ægteskabsalliancen mellem de to riger kom i stand. Ægteskabet var nemlig lettere kontroversielt, fordi Philip-pas far, Kong Henrik 4., ved et kup havde afsat Richard 2. Det vakte raskrig i Europa, og England var plaget af oprør og franske invasioner for at afsætte tronareren. Derfor søgte Henrik desperat efter allierede. I Norden søgte Margrete på sin side at bygge et kongedynasti, til at sikre den nye Kalmar Unions overlevelse. Således mødtes pragmatiske og politiske omstændigheder i skabelsen af et nyt fyrstehus.

Holdnr: 2121-158
Thomas Heebøll-Holm, lektor i historie, Syddansk Universitet
Dato: Torsdag 30/9
Tid: 16.00-18.30
Pris: 290 kr. inkl. biografbillet
Sted: Café biografen, Amfipladsen 13, 5000 Odense C

SKRIVEDRØMME

Mange går med en drøm om selv at skrive. Efter at have grædt og grinet, tabt og vundet, levet og oplevet med hundredevis af litterære skæbner, drømmer mange om at blive afsender på deres egen fortælling. Men hvordan kommer man i gang? Dette er ikke et skrivekursus, men en indføring i, hvad der allerede er tænkt og trykt om skriveprocessen, herunder refleksioner, tips og tricks til selv at give sig i kast med at skrive. Tilmeld dig forelæsningsrækken, og få mod, lyst og inspiration til at prøve kræfter med at skrive.

04/10	Hvordan litteraturen bliver til. Dan Ringgaard, lektor i nordisk sprog og litteratur, Aarhus Universitet, Aarhus Universitet
11/10	Skrivelyst: Eksempler og eksperimenter – om at læse og skrive. Martin Glaz Serup, forfatter, ph.d. og ekstern lektor i litteraturvidenskab, Københavns Universitet
25/10	Skrivning for begyndere. Pablo Llambias, forfatter og forhenværende rektor på Forfatterskolen
01/11	Om kreativitet – hvorfor mister vi den med alderen, og kan den blive indlært igen? Sat i perspektiv med egen roman-proces. Trisse Gejl, forfatter og ekstern lektor ved Syddansk Universitet

Holdnr: 2121-013
Dato: 4 mandage, start 4/10
Tid: 18.30-20.15
Pris: 595 kr. Studerende: 325 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

Følg med på Facebook
facebook.com/fuodense

DEN UKENDTE KIM LARSEN

Det kan synes som om, Kim Larsen er blevet tolket til bunds. Ikke bare fordi hans musik er blevet (og bliver) spillet til bevidstløshed, men også på grund af de mange artikler og bøger, der er skrevet om Larsen, navnlig efter hans død. Så Kim Larsen kender vi, ham har vi forstået. Eller hvad? I grunden spilles der kun en ganske lille del af Larsens enorme produktion – 'Kvinde min', 'Jutlandia', 'Midt om natten' – og skønt mange af hitsene er glimrende sange, er det ikke nødvendigvis Kim Larsens bedste. Det syntes han heller ikke selv. Samtidig er Kim Larsen forbundet med noget udpræget dansk. Han blev (og bliver) da også kaldt "den danske nationalskjald", til Larsens store irritation i øvrigt, men faktisk var Kim Larsen meget lidt dansk i sin måde at synge på. Forbilledet var Little Richard, og det fornægtede sig ikke. Kim Larsen var og blev en rocksanger. Flere fordomme kunne skydes ned, og det bliver de over fire timer, hvor vi beskæftiger os med den samlede Kim Larsen-pakke, og hvor det rager os en bønne, om sangene er med Gasolin' eller solo og endda om Kim Larsen synger på dansk eller trykker den af på uforlignelig og uforfalsket Valby-engelsk. Alt sammen akkompagneret af Søren E. Jensen, medforfatter til storværket 'Værsgo – den komplette guide til Kim Larsens plader'.

Holdnr: 2121-137
Søren Elbæk Jensen , forfatter og teolog
Dato: Lørdag 30/10
Tid: 10.30-14.30
Pris: 355 kr. Studerende: 205 kr.
Sted: Borgernes Hus, Lokale 3,5 og 3.6, 3. sal, Østre Stationsvej 15, 5000 Odense C

OM MARCEL PROUST & PÅ SPORET AF DEN TABTE TID – DEL 1 AF 2

Den franske forfatter Marcel Proust er verdenskendt for romanværket 'På sporet af den tabte tid' (1913-1927). Måske særligt for passagen om Madeleinekagen fra bind et. I denne forelæsningsrække bliver du klædt på til at læse et af litteraturhistoriens absolutte mesterværker. Forelæseren er Neal Ashley Conrad Thing, ph.d. i litteraturvidenskab, Proust-ekspert og fast gæst på det populære franske radioprogram Croque Monsieur på den hedengangne Radio 24/7. Proust har sprog for alt, der foregår i os. Hans formuleringsevne er lige så stærk som hans sandhedstørst. Han har det dybeste indblik i drømme, i det ubevidste, i selvbedrag, kærlighed, erindring, fortvivelse, lykke, død og tidsløse oplevelser, hvor sansning og sanseindtrykket uophørligt er i fokus og selve nøglen til inder-/yderverdenen og fortiden. 'På sporet af den tabte tid' handler om og er skrevet ud fra én bevidsthed: fortællerens indre og ydre liv på godt og ondt. En mand, der ikke kan sove. Der er ingen plots, ingen normal fremdrift i det, vi får fortalt. Gennem de i alt 13 bind er læseren vidne til en mangefacetteret erindringspsykologisk udforskning af individets indre væsen, sanseoplevelser og erindringer. Det er disse altdominerende karakteristika, som gør romanen til en moderne udviklingsroman. Kurset falder i to dele. Dette er første del. Anden del ligger i foråret 2022, og du kan allerede nu tilmelde dig her. Vi gennemgår værket kronologisk. Kursets første del har fokus på bind 1-8 jf. den nyoversatte 13-bindsudgave fra forlaget Multivers (2002-2014). Du er meget velkommen, selvom du ikke har læst 'På sporet af den tabte tid'.

- 04/11 Overturen: den søvnløse og Madeleinekagen (bind 1-2).
- 11/11 I skyggen af hvidtjørnen: Forelskelse og sublimeret seksualitet (bind 3-4).
- 18/11 Begær og snobbismens tyranni: Sodoma og Gommora. Homoseksualitet og lesbianisme. Inversion (bind 5-8).

Holdnr: 2121-153
Neal Ashley Conrad Thing , ph.d. i litteraturvidenskab
Dato: 3 torsdage, start 4/11
Tid: 19.00-20.45
Pris: 475 kr. Studerende: 265 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

FYNSK SÅ DET SYNGER

Hvad er fynsk, og hvad er forestillinger om fynskhed? Den fynske dialekt kan spores tilbage til 1100-tallet, men er i de seneste generationer blevet mindre udbredt. Vi ser på de typiske fynske dialekttræk og giver en vurdering af, om dialekten kan overleve. Er der også en særlig fynsk kultur eller endda en fynsk identitet? Der ER nogle særlige historiske træk og fænomener, som knytter sig til Fyn og det fynske. Der er fynsk natur og fynske kulturlandskaber. Der er en række kunstnere, som har sat deres mærke og dermed medvirket til at skabe forestillinger om fynskhed. Det gælder blandt andre H.C. Andersen, Carl Nielsen, Johannes Larsen, Frits Syberg, Rasmus Rask, H.C. Ørsted (Langeland) og Mads Hansen. Denne lørdag vil vi på munter vis tage tilhørerne med rundt i det fynske sprogland.

Program	
10.15-12.00	Det fynske ved fynsk kultur. Johs. Nørregaard Frandsen, professor emeritus, projektleder for Danske Digterruter, Syddansk Universitet
12.00-12.30	Frokost
12.30-14.15	Fynsk så det synger. Anders W. Berthelsen, forfatter til flere bøger om fynsk dialekt og om Odense

Holdnr: 2121-046
Dato: lørdag 27/11
Tid: 10.15-14.15
Pris: 355 kr. Studerende: 205 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

MUSIKHISTORIEN FRA MIDDELALDEREN TIL I DAG

Få indblik i den klassiske musiks spændende historie fra middelalderen og op til i dag og få endnu større glæde ved at lytte til musik! Leif V.S. Balthzersen giver med mange musikeksempler og illustrationer på disse to lørdage et overblik over musikhistorien – om musiklivet, komponisterne og musikken selv. Vi begynder i middelalderen og når via renaissance, barokken og romantikken frem til modernismen. Her er 1000 års klassisk musik at gå ombord i!

Holdnr: 2121-104
Leif V. S. Balthzersen , mag.art. i musikvidenskab
Dato: 2 lørdage, 20/11 og 27/11
Tid: 10.10-14.55
Pris: 695 kr. Studerende: 385 kr.
Sted: Borgernes Hus, lokale 3,5 og 3.6, 3. sal, Østre Stationsvej 15, 5000 Odense C

PAGTEN MELLEM KAREN BLIXEN OG THORKILD BJØRNVIG

I 1950 kom Thorkild Bjørnvig med et usædvanligt tilbud til Karen Blixen. Den unge digter tilbød at 'tjene' den berømte forfatterinde og følge hendes råd i alle livets forhold. Pagten kom til at holde i fire år, selv om de af natur var dybt forskellige. I dette foredrag stilles der skarpt på Thorkild Bjørnvigs dybe betagelse af den kendte fortællerske, hans læretid på Rungstedlund, Karen Blixens inspirerende og til tider lunefulde væsen, bruddet og den litteratur, der blev til med udgangspunkt i pagten. Vi ser også på Karen Blixens venskaber med kulturpersonligheden Knud W. Jensen og litteraterne Aage Henriksen og Jørgen Gustava Brandt samt på Bjørnvigs tætte forbindelse til Blixens 'konkurrent', Martin A. Hansen. Relationen mellem Bjørnvig og Blixen er siden gengivet i Bjørnvigs erindringsbog 'Pagten' og senest i Bille August spillefilm af samme navn, der havde premiere tidligere i 2021. Aftenens forelæser Jørgen Stormgaard har skrevet bogen 'Blixen og Bjørnvig. Pagten, venskabet og bruddet' (Syddansk Universitetsforlag, 2018).

Holdnr: 2121-115
Jørgen Salling Stormgaard , cand.mag. og forfatter
Dato: Mandag 22/11
Tid: 18.30-20.15
Pris: 195 kr. Studerende: 145 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

EN EFTERMIDDAG MED JULEMUSIK OG MUSIKHISTORIE

Der er ikke noget som gode, gamle julesange til at sprede julehyggen og få julefreden til at sænke sig. Denne lørdag får julemusikken følgeskab af musikalske julehistorier, der bringer julesmilet frem og gøre dig klogere på, hvad der sker i julens musik udover klokkeklare klange, ringlende bjælder og polerede overflader. Du kommer med på en rejse rundt i juletidens musik fra før til nu og fra syd til nord for at vise, hvordan julehøjtiden kommer til udtryk i musikken. Du hører i musik og ord om de danske julesange, den musikalske julemagi, den evindelige genkomst til julesange fra hele verden samt lidt amerikansk julenostalg. Og præcis som bag hver låge i en julekalender, gemmer der sig bag hvert musikstykke en spændende historie – og muligvis også en musikalsk julegave. Peter Uldahl er musiker og foredragsholder, uddannet cand.mag. i musikvidenskab, filosofi, idéhistorie og spansk og har studeret guitar og flamenco i Granada, Spanien. Han har som koncertsolist og foredragsholder arbejdet både med klassisk og rytmisk musik lige fra klassisk og tidlig musik til spansk og latinamerikansk musik, flamenco, sigøjnermusik og jazz.

Holdnr: 2121-026
Peter Uldahl , musiker og cand.mag. i musikvidenskab, filosofi, idéhistorie og spansk
Dato: Lørdag 4/12
Tid: 12.00-14.00
Pris: 195 kr. Studerende: 145 kr.
Sted: Borgernes Hus, lokale 3,5 og 3.6, 3. sal, Østre Stationsvej 15, 5000 Odense C

OM MARCEL PROUST & PÅ SPORET AF DEN TABTE TID – DEL 2 AF 2

Den franske forfatter Marcel Proust er verdenskendt for romanværket 'På sporet af den tabte tid' (1913-1927). Måske særligt for passagen om Madeleinekagen fra bind et. I denne forelæsningsrække bliver du klædt på til at læse et af litteraturhistoriens absolutte mesterværker. Forelæseren er Neal Ashley Conrad Thing, ph.d. i litteraturvidenskab, Proust-ekspert og fast gæst på det populære franske radioprogram Croque Monsieur på den hedengangne Radio 24/7. Proust har sprog for alt, der foregår i os. Hans formuleringsevne er lige så stærk som hans sandhedstørst. Han har det dybeste indblik i drømme, i det ubevidste, i selvbedrag, kærlighed, erindring, fortvivelse, lykke, død og tidsløse oplevelser, hvor sansning og sanseindtrykket uophørligt er i fokus og selve nøglen til inder-/yderverdenen og fortiden. 'På sporet af den tabte tid' handler om og er skrevet ud fra én bevidsthed: fortællerens indre og ydre liv på godt og ondt. En mand, der ikke kan sove. Der er ingen plots, ingen normal fremdrift i det, vi får fortalt. Gennem de i alt 13 bind er læseren vidne til en mangefacetteret erindringspsykologisk udforskning af individets indre væsen, sanseoplevelser og erindringer. Det er disse altdominerende karakteristika, som gør romanen til en moderne udviklingsroman. Kurset falder i to dele. Dette er anden del. Første del ligger i efteråret 2021, og du finder det her. Vi gennemgår værket kronologisk. Kursets anden del har fokus på bind 9-13 jf. den nyoversatte 13-bindsudgave fra forlaget Multivers (2002-2014). Du er meget velkommen, selvom du ikke har læst 'På sporet af den tabte tid'.

- 03/03 Kærlighedens blindgyder: Swann og Odette. Baron Charlus og Morel. Marcel og Albertine (bind 9-11).
- 10/03 Perversitet og kirketårne: Tilbøjelighedernes maskineri og sakrale og sensoriske åbenbaringer. (bind 9-11).
- 17/03 Tiden besejret og genfremkaldt: Tid, sted og langsomhedens anatomi. Analogiens mirakel. (bind 12-13).

Holdnr: 2211-018
Neal Ashley Conrad Thing , ph.d. i litteraturvidenskab
Dato: 3 torsdage, start 3/3 2022
Tid: 19.00-20.45
Pris: 475 kr. Studerende: 265 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

Foto: Emilia Therese

Tag med i Odense Teater: **EN FOLKEFJENDE AF HENRIK IBSEN**

Tag med Folkeuniversitetet i Odense Teater og se et underholdende og aktuelt drama med Søren Pilmark i front som lægen, der er villig til at ofre alt for sandheden. Ugen forinden forelæser Leif Søndergaard om forestillingen på universitetet.

Vi er i en lille provinsby. Lægen Tomas Stockmann er for nylig blevet ansat ved kurbadet, byens stolthed og vigtigste indtægtskilde. Det viser sig imidlertid, at flere gæster bliver syge efter et dyp i badesøen. Tomas finder ud af, at vandet er giftigt, men da han vil offentliggøre sine opdagelser, får han hele byen på nakken; myndighederne, indbyggerne, ja selv sin egen søster, som sidder i byrådet. Men Tomas giver sig ikke. Sandheden skal frem; koste, hvad det vil. Henrik Ibsens klassiker handler om noget så nutidigt som demokratiets skyggeside, mediernes magt og idealernes sammenstød med virkeligheden. Har flertallet altid ret? Hvor meget vil vi ofre for sandheden? Og hvor langt vil vi gå for fællesskabets bedste, hvis det går ud over os selv?

Oplev ni formidable skuespillere i en moderne, underholdende og højaktuel opsætning skabt i et samarbejde mellem Nørrebro Teater og Odense Teater. Mød skuespillere og instruktør til scene-kantssamtale og se forestillingen i Odense Teater, og bliv klogere på det hele på Folkeuniversitetet i ugen forinden. Folkeuniversitetets kursister får A-billetter til forestillingen.

Program

Introaften på Syddansk Universitet: Tirsdag 23/11 19.00-20.45,
Leif Søndergaard, lektor emeritus i litteratur, Syddansk Universitet
Scenekantssamtale i Odense Teater: Tirsdag 30/11 17.15-17.45
17.45-19.30 Pause
A-billet til forestillingen i Odense Teater: Tirsdag 30/11 19.30-ca. 22.00

Holdnr: 2121-156

Dato: 2 tirsdage, 23/11 og 30/11

Tid: Se program ovenfor

Pris: 295 kr. inkl. billet til forestillingen

Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55 og Odense Teater, Jernbanegade 21

Vov at vide! *Et kig ind i forskningens forunderlige verden*

Vær med i efteråret, når det traditionsrige Vov at vide! præsenterer nogle af landets mest excellente forskere. På én aften vil du komme vidt omkring i den fascinerende forskning, når forskerne fortæller om deres originale projekt. Læs mere på de følgende sider.

Danmarks Frie Forskningsfond

Originale forskningsidéer er med til at skabe ny viden og er fundamentet for fremtidens samfund. Hvert år udvælger og støtter Danmarks Frie Forskningsfond nogle af de mest originale forskningsidéer. Konkurrencen om midlerne er hård, og Sapere Aude forskningsledere er blandt de bedste, som får bevilling til projekter, der strækker sig over ca. 4 år.

Mød tre Sapere Aude-forskningsledere, som hver især udøver banebrydende forskning.

Vi rammer ned i hjertet af de skandinaviske staters egen selvforståelse i selskab med **Astrid Nonbo Andersen**. Hun fokuserer på kampen om historien og retten til at fortælle den, når hun undersøger den betydning, historieskrivning har, for indfødte folks krav i Skandinavien.

Mange børn kæmper i de første leveår med forstoppelse, diarre og kolik. De underliggende årsager er uklare, men sammenspillet mellem kosten, tarmbakterier og tarmens bevægelser kunne være afgørende. **Henrik Roagers** forskning skal bekæmpe mavesmerter hos spædbørn.

Mange har måske en oplevelse af, at vi er blevet mere og mere splittet, når det handler om indvandring. Men ny forskning viser, at holdningerne til indvandring ikke har ændret sig de sidste årtier. Hvordan hænger det sammen? **Kristina Bakkær Simonsen** gør os klogere på paradokset.

Danmarks Frie Forskningsfond

- Støtter forskning indenfor alle videnskabelige hovedområder.
- Består af 75 rådsmedlemmer og 9 bestyrelsesmedlemmer, som alle er udpeget på baggrund af deres høje faglige viden og kompetence.
- Uddeler hvert år ca. 1,5 mia. kr. til forskning.
- Har hjemmesiden: dff.dk
- Er aktive på: [Twitter](#) [LinkedIn](#) [Facebook](#)

Professor Helene Helboe Pedersen på scenen til Vov at vide!

Vov at vide! Et kig ind i forskningens forunderlige verden

Holdnummer: 2121-165

Tid: 27/10, onsdag, kl. 19.00-21.00

Pris: 50 kr. inkl. et glas vin i pausen

Sted: Syddansk Universitet, Odense, Lokale U45, Campusvej 55

"Sapere Aude! Hav mod til at bruge din egen forstand!" Sådan lyder en af oplysningstidens mest kendte sætninger formuleret af Immanuel Kant i 1783. Denne aften kigger vi dog ud i fremtiden, når nogle af Danmarks bedste forskere præsenterer den nyeste forskning - Vov at vide! Hvert år støtter Danmarks Frie Forskningsfond forskere, der står bag de mest originale og banebrydende idéer. Formålet er at sikre forskernes evne til at konkurrere internationalt og styrke den excellente forskning til gavn for samfundet som helhed. Vi har samlet et hold af disse forskere denne aften. Vi får et unikt indblik i menneskene bag tankerne og laver et nedslag på nogle vigtige spørgsmål inden for forskningens forunderlige verden i dag.

Program for aftenen:

- 19.00: Velkomst.** Jesper Wengel, professor i kemi, Syddansk Universitet og bestyrelsesmedlem i Danmarks Frie Forskningsfond
- 19.05: Bakterier, kost og ondt i maven hos spædbørn.** Henrik Munch Roager, adjunkt i mikrobiologi og ernæring, Københavns Universitet
- 19.30: Sandhed og forsoning i de nordiske lande.** Astrid Nonbo Andersen, ph.d. og seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 19.55: Pause med vin**
- 20.15: Hvorfor splitter indvandringen os?** Kristina Bakkær Simonsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 20.40: Forskersamtale og spørgsmål fra publikum.** Line Friis Frederiksen i samtale med Henrik Munch Roager, Astrid Nonbo Andersen og Kristina Bakkær Simonsen
- 21.00: Tak for i aften**

Religion og filosofi

FILOSOFIENS HOVEDVÆRKER: SIMONE DE BEAUVOIRS 'DET ANDET KØN'

"Man fødes ikke som kvinde, man bliver det." Sådan skrev Simone de Beauvoir i sit banebrydende mesterværk 'Det Andet Køn' fra 1949. Men hvad betyder det? Og har udsagnet fortsat relevans i dag? Beauvoir var en af det 20. århundredes helt store tænkere. Både som prominent eksistentia­list og som en af feminismens mest afgørende figurer. I dette kursus ser vi på hovedlinjerne i 'Det Andet Køn' og stiller skarpt på centrale temaer i feministisk filosofi, som de fremkommer i værket: Hvad er køn? Hvilken rolle spiller kroppen? Og hvad vil det sige at kalde kønnet en "konstruktion"? Hvordan former sproget vores forestillinger og liv som kønnede væsner? Og hvordan præger kønnet vores muligheder for at erkende verden? Bliv klogere på én af det 20. århundredes mest indflydelsesrige filosoffer, når vi dykker ned i hendes hovedværk.

- 07/09 Kvinden og 'Det Andet Køn'.
- 14/09 Kvinden og kroppen.
- 21/09 Kvinden og kulturfortællingen.

Holdnr: 2121-027
Mia Skjold Tvede Henriksen, ph.d. i pædagogisk filosofi, Aarhus Universitet
Dato: 3 tirsdage, start 7/9
Tid: 18.30-20.15
Pris: 475 kr. Studerende: 265 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

WIEN OMKRING ÅR 1900

Det er i modsætningerne, at man finder spændingen. Og Wien er modsætningernes by: Wien er stedet, hvor det traditionelle og konservative møder moderniteten. Wien er centrum for kejserens habsburgske hofkultur – og samtidig centrum for videnskab, musik og filosofi - ikke mindst inden for kunsten, hvor secessionsbevægelsen og Klimt får afgørende betydning for hele Europa, og hvor Egon Schiele chokerer med sine voldsomme malerier. Men Wien er også stedet for modernitetens første nederlag. Det er i Wien, at modernitetens optimisme første gang opstår, og hvor moderniteten og oplysningen siden må erkende sin egen svaghed og skyggeside. Dette sammenbrud giver byen Wien dens kunstneriske skaberkraft, og giver grobund for den første politiske bevægelse, der bygger på antisemitisme. Wien er også Adolf Hitlers Wien. Men at Wien samtidig er byen, hvor Theodor Herzl skaber grundlaget for den moderne zionisme, viser klart byens modsætninger. Wien er i år 1900 fuld af spændinger – og derfor fundamentalt spændende.

Holdnr: 2121-084
Claus Christoffersen, bachelor i filosofi og oldtidskundskab
Dato: 5 onsdage, start 15/9
Tid: 19.00-20.45
Pris: 695 kr. Studerende: 385 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

Savner du et emne?
Vi modtager gerne gode forslag. Skriv til fu@fuo.sdu.dk

DEN MENINGSFULDE TID

Vi ønsker os meningsfuld tid. Tid, hvor vi er fuldt til stede, og hvor vi virkelig lever i livets øjeblikke. Sådanne øjeblikke kan vi opleve i en ven­skabelig eller kærlig relation. Vi kan finde de særlige øjeblikke i fordybelse, flow og udøvelse af fx musik, kunst eller sport. Vi kan opleve den meningsfulde tid i vores betragtning af naturen, indlevelse i kunst eller læsning af en bog. I disse situationer finder vi meningsfuld tid med indhold, glæde og livsfylde. Men hvordan fylder vi livet med de ting, som giver os mening? For selvom vi hver især søger at gøre netop vores tid på jorden meningsfuld, så oplever mange af os også den meningsløse tid, som viser sig dels som tidens tomhed og formålsløshed og dels som tidens knaphed og stress. Vi har i denne forelæsningsrække spurgt forskere inden for filosofi, teologi og psykologi, hvad store teoretikere tidligere har tænkt om menneskets tid og liv. Ud fra disse tanker kan vi måske blive klogere på, hvordan vi får brugt vores tid til netop det, vi vil.

- 27/09 Tidens komme: guddommelighed, virke og mening. Peter Lodberg, professor MSO i teologi, Aarhus Universitet
- 04/10 Tidens fordring: eksistens og ånd. Ole Morsing, lektor emeritus i idéhistorie, Aarhus Universitet
- 11/10 Tilblivelsens tid og den dvælende tid – alternativer til tidnød og stressende tid. Mogens Pahuus, professor emeritus i filosofi, Aalborg Universitet
- 25/10 Tid og fortælling: analyse og fiktion. Carsten Pallesen, lektor i teologi ved Københavns Universitet
- 01/11 Tid og væren: livsfylde, historie og mening. Thomas Schwarz Wentzer, professor i filosofi, Aarhus Universitet
- 08/11 Tid og fordybelse: forestilling om fortid og fremtid. Anne Marie Pahuus, lektor i filosofi og prodekan, Aarhus Universitet
- 15/11 Når tiden rinder ud: død, sorg og fravær af tid. Mogens Pahuus, professor emeritus i filosofi, Aalborg Universitet

Holdnr: 2121-031
Dato: 7 mandage, start 27/9
Tid: 18.45-20.30
Pris: 950 kr. Studerende: 505 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

RELIGION VERSUS NATURVIDENSKAB

Religion stilles ofte over for naturvidenskab som en slags modsætning. Hver gang dette sker, taber religionen. De videnskabelige argumenter er for gode og for velunderbyggede og tvinger derfor teologier og mytologier af banen. Trods dette, er religion en langt større succes end videnskab. Langt de fleste mennesker i verden er religiøse, mens langt færre har forstand på naturvidenskab. Hvordan kan det være? Er der grund til bekymring? Hvordan bør tingene analyseres? I denne forelæsning går vi religionshistorisk til værks og tilbyder en videnskabelig – humanistisk – forklaring på tingene.

Holdnr: 2121-033
Mikael Rothstein, lektor i religionshistorie, Syddansk Universitet, **Olav Hammer**, professor i religionshistorie, Syddansk Universitet
Dato: Torsdag 7/10
Tid: 18.30-20.15
Pris: 195 kr. Studerende: 145 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

AT BEDRAGES IND I SANDHEDEN – SØREN KIERKEGAARD I KAMP MED DONALD TRUMP

Donald Trump gør mange såkaldt vanvittige ting i virkelighe­den, som de fleste andre nøjes med at tænke og skrive. Han er ikke bange for at virke upålidelig i andre menneskers eller samfundets øjne. Som præsident handlede Trump som en ene­vældig konge og ikke ud fra de demokratiske spilleregler. Søren Kierkegaard er som stræbende og kæmpende kristen heller ikke bange for at virke upålidelig i andres øjne. Der er noget andet og vigtigere på spil – kristendommens sandhed. Både Kierkegaard og Trump har indset, at hvis de vil udrette noget, er de nødt til at falde uden for konventionerne og påtage sig rollen som vanvittige. Hverken Kierkegaard eller Trump accepterer den logik, som insisterer på, at det faktuelle står fast uanset vores fantasier, drømme, ønsker og følelser, og at det indtil videre bare har været de forkerte sandheder og kendsgerninger, som har været i fokus. Fælles for dem er, at sandheden ikke kan findes ud fra logik og fornuft. Men hvad er forskellen mellem Kierkegaard og Trump, og hvorfor skal Kierkegaard i kamp med Trump?

Holdnr: 2121-015
Ole Morsing, lektor emeritus i idéhistorie, Aarhus Universitet
Dato: Torsdag 30/9
Tid: 18.30-20.15
Pris: 195 kr. Studerende: 145 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

KVINDEKAMP OG ØSTLIG SPIRITUALITET

For mange af de første kvindesagsforkæmpere var det ikke nok at gøre oprør mod samfundets undertrykkelse. De førte en åndelig kamp som medlemmer af Danmarks første religion med østlige rødder: teosofien. I dette foredrag ser vi på, hvordan bl.a. Johanne Meyer (den mest kendte af datidens radikale kvindesagsaktivister) og mange med hende engagerede sig i en religion, der for offentligheden var lige så mærkelig som tanken om kvindelig stemmeret. Sammenhængen mellem teosofi og den tidlige kvindesag er et fænomen i mange lande. Daniel Henschen fortæller her den fascinerende historie og forsøger at kaste lys over, hvad de moderne og selvstændige mennesker fandt i den nye tro.

Holdnr: 2121-143
Daniel Henschen, ph.d. i historie, Syddansk Universitet
Dato: Tirsdag 2/11
Tid: 18.45-20.30
Pris: 195 kr. Studerende: 145 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

FILOSOFIENS FIRE STORE SPØRGSMÅL

De mest grundlæggende filosofiske spørgsmål er spørgsmål, som vi alle formentlig har stillet os selv på et tidspunkt i vores liv. Det kunne fx være over et glas rødvin med vores nærmeste, eller når livet synes tomt og meningsløst, at spørgsmålene dukker op: Hvad kan jeg vide? Hvad er det rigtige at gøre? Hvad er god og dårlig smag? Hvilket slags menneske bør jeg være, og hvor stor en indflydelse har jeg på det? Det er spørgsmål, der ikke kun vedrører filosoffer, men alle mennesker til alle tider. Gennem fire forelæsninger vil du få indblik i, hvordan vi gennem tiden har forstået det sande, det gode, det skønne og den frie eksistens, og muligvis blive klogere på, hvordan du skal forholde dig næste gang, spørgsmålene trænger sig på.

- 23/11 Det sande.** Lars Bo Gundersen, lektor i filosofi, Aarhus Universitet
- 30/11 Det gode.** Søren Harnow Klausen, professor i filosofi, Syddansk Universitet
- 07/12 Friheden.** Peter Wolsing, lektor i filosofi, Syddansk Universitet
- 14/12 Det skønne.** Louise Fabian, lektor i idéhistorie, Aarhus Universitet

Holdnr: 2121-036
Dato: 4 tirsdage, start 23/11
Tid: 18.30-20.15
Pris: 595 kr. Studerende: 325 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

MENNESKERS TRO OG MØDET MED JESUS

"Som kulturkristen kunne jeg end ikke Fadervor, da jeg en onsdag eftermiddag satte mig på en bænk, og Jesus pludselig stod lyslevende foran mig og talte til mig i næsten 20 minutter." Sådan fortæller journalist og forfatter Charlotte Rørth, der har skrevet tre bøger om mødet med Jesus og om, hvordan man som et veluddannet og rationelt menneske overhovedet lever med sådan en åbenbaring. Først præsenterer sognepræst Marianne Aagaard Skovmand de ældste kilder. "Er der ikke en af Herrens profeter her, hos hvem vi kan søge råd fra Herren?", hedder det i det Gamle Testamente på et tidspunkt, hvor gode råd var dyre. Men der har altid været profeter, ikke blot i jødedommen, men også i kristendommen, som både de bibelske og apokryfe skrifter fortæller. Dernæst fortæller Charlotte Rørth om mødet med Jesus ud fra sine tre bøger om emnet. Til sidst vil lektor i kunsthistorie Hans Jørgen Frederiksen give eksempler på, hvordan menneskers tro og mødet med Jesus er blevet fortolket indenfor billedkunsten i forskellige perioder.

- Program**
- 10.00-11.45** Marianne Aagaard Skovmand om de ældste kilder
- 11.45-12.15** Frokostpause
- 12.15-14.00** Charlotte Rørth om mødet med Jesus
- 14.00-14.15** Pause
- 14.15-16.00** Hans Jørgen Frederiksen om tro og åbenbaring i kunsten

Holdnr: 2121-113
Charlotte Rørth, journalist og forfatter, **Hans Jørgen Frederiksen**, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet, **Marianne Aagaard Skovmand**, præst ved Diernæs og Faaborg Kirker
Dato: Lørdag 27/11
Tid: 10.00-16.00
Pris: 475 kr. Studerende: 265 kr.
Sted: Sognehuset ved Thomas Kingos Kirke, Bülowvej 9-11, 5230 Odense M

LYKKEN OG DET GODE LIV I FILOSOFISK BETYDNING

For de gamle græske filosoffer var spørgsmålet om, hvordan man opnår et lykkeligt eller på anden måde godt liv, det vigtigste overhovedet. I den nyere filosofi har det været mindre centralt, men på det seneste er det kommet i centrum igen. Psykologien har nu også vendt sig mod udforskningen af lykke og livskvalitet, hvilket har ført til ny og spændende viden om betydningen af forskellige følelser og livsomstændigheder – men også til kritik fra filosoffer, som finder det psykologiske lykkebegreb overfladisk eller vildledende. Også i politik, offentlig debat og kunst og litteratur spiller spørgsmål om fattigdom og velfærd, tryghed, håb og livsudfoldelse og livsmestring en stor rolle. I forelæsningsrækken ser vi på, hvordan vi kan erkende, hvad der er godt for os selv og andre, hvilken rolle dyderne – positive karakteregenskaber – spiller i det gode liv, hvad håbet betyder, hvordan man skal forstå og håndtere fattigdom og velfærd, samt hvilke psykiske tilstande og betingelser, der indgår i lykken.

- 03/03 Dyderne og det gode liv.** Carsten Fogh Nielsen, ekstern lektor i filosofi, Syddansk Universitet
- 10/03 Håbet og det gode liv.** Kresten Lundsgaard-Leth, adjunkt i filosofi, Aalborg Universitet
- 17/03 Hvordan kan vi erkende det gode?** Søren Engelsen, postdoc i sundhedsfremme, RUC
- 24/03 Lykkens psykologi.** Søren Harnow Klausen, professor i filosofi, Syddansk Universitet
- 31/03 Velfærd og fattigdom.** Rasmus Balder Larsen, cand. mag. i filosofi

Holdnr: 2211-011
Dato: 5 torsdage, start 3/3 2022
Tid: 18.30-20.15
Pris: 695 kr. Studerende: 385 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

Folkeuniversitetet i Syddanmark

Bor du eksempelvis i Svendborg, i Ryslinge eller i Assens? Så tjek, om der sker noget spændende i din by. For Folkeuniversitetet har mange små komiteer på Fyn, i Jylland og på Sjælland, som hver især arrangerer lokale forelæsninger. Find din by herunder, og læs mere på fuodense.dk/syddanmark/program/

Fyn

Folkeuniversitetet Assens
 Formand Birgitte Lerche
 Administrator Lasse Tajmer,
post@fuassens.dk

Faaborg Folkeuniversitet
 Formand og administrator
 Morten Gjeddebæk,
faaborgfolkeuni@gmail.com
www.faaborgfolkeuni.dk

Lillebælt Folkeuniversitet
 Formand Henriette Bacher Lind,
hebl@km.dk
 Administrator Lissi Hygum Lind,
lissi.lind@fredericia.dk
www.fulillebaelt.dk

Langeland Folkeuniversitetet
 Formand og administrator Lone Nordal
 Petersen, skebjerg-soegaard@mail.dk

Nordfyns Folkeuniversitet
 Formand og administrator Kaj Andersen,
kaj-vera@email.dk

Ringe/Ryslinge Folkeuniversitet
 Formand og administrator Mogens Keinicke,
mokeinicke@gmail.com

Svendborg Folkeuniversitet
 Formand Rune Høirup Madsen
 Administrator Anne-Mette Graubæk,
svendborgfolkeuniversitet@gmail.com
www.svendborgfolkeuniversitet.dk

Sjælland

Lolland Folkeuniversitet
 Formand og administrator
 Bente Kaspersen,
bentek@mail123.dk

Roskilde Folkeuniversitet
 Formand Jes Nysten
 Administrator Sofie Amalie Ulrik
 Andreassen, Roskilde-folkeuniversi-
 tet@ruc.dk
www.roskildekunstforening.dk/folkeuniversitetet-roskilde

Odsherred Folkeuniversitet
 Formand Alice Sarp, aas@km.dk
www.odsherredfolkeuniversitet.dk

Jylland

Vejle Folkeuniversitet
 Formand Vagn Kjeldsen,
kjeldsenvagn@gmail.com
 Administrator Mette Fruergaard,
mefru@vejlebib.dk
www.folkeuniversitet-vejle.dk

Billund Folkeuniversitet
 Formand og administrator Søren
 Bork-Pedersen, fu@fubillund.dk
www.fubillund.dk

Vejen Folkeuniversitet
 Formand Linda Klitmøller,
lk@sonderskov.dk
www.fu-vejen.dk

Højer Folkeuniversitet
 Formand Claus Egelund,
cle@km.dk

Kolding Folkeuniversitet
 Koldinghus - forening af slægts-
 forskere. Formand Leif Lillesøe,
l.lillesoe@gmail.com
www.slaegtsforskning.kolding.dk

Varde-Ølgod Folkeuniversitet
 Formand og administrator
 Birthe Borre, b.borre@mail.dk

Folkeuniversitetet i Haderslev
 Formand Karl Erik Olesen,
kao@haderslev.dk
 Administrator Kai Bjørnskov,
kaicb@yahoo.dk
www.folkeuniversitetetihaderslev.dk

Give-egnens Folkeuniversitet
 Formand og administrator Gunhild
 Ørnsholt, gunhild.oernsholt@mail.dk

Sydvestjysk Folkeuniversitet
 Formand Erling Petersson
 Administrator Katrine Bruun Niel-
 sen, 65504103, fu@fue.sdu.dk
www.fusydvest.dk

Aabenraa Folkeuniversitet
 Formand Anette Jensen,
aneje@km.dk
 Næstformand Povl Callesen,
callesenpovl@gmail.com

Arbejdsliv, ledelse og kommunikation

FORHANDLING FOR VINDERE

Vi forhandler alle hver dag og har gjort det siden, vi var små. Dengang forhandlede vi med vores forældre for at opnå noget. Som voksne forhandler vi med vores chef, kollegaer og øvrige samarbejdspartnere foruden vores børn, kæreste eller ægtefælle. Der er forskel på, om der skal forhandles om optagelse af et nyt EU-medlemsland, eller om emnet er rejsemålet for familiens kommende ferie, men i den proces er der to forhandlere, der skal forhandle sig frem til en løsning, de begge synes er god, eller i det mindste begge kan leve med. Hvor god man er til denne proces, afgør, hvor let man kommer gennem hverdagen, og hvor gode resultater man skaber. Få ny viden og inspiration til at vinde dine forhandlinger.

13/09 Forhandlingsstrategi og taktik.
20/09 Kommunikationen som redskab.
27/09 Forberedelse til forhandling.

Holdnr: 2121-131

Niels Hansen, studielektor i forhandlingsteknik, Aarhus Universitet

Dato: 3 mandage, start 13/9

Tid: 19.15-20.00

Pris: 595 kr. Studerende: 295 kr.

Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

KONTORKOMA? SÅDAN BLIVER DU BEDRE TIL AT FORDYBE DIG

Når man lykkes med at fordybe sig i sit arbejde, bliver man belønnet med mere kreativitet, mere effektivitet og mere arbejdsglæde. Fordybelse er altså ikke en luksus, men et strategisk arbejdsredskab. Fordybelsen er under pres mange steder, når deadlines og digital tilgængelighed er virkeligheden. Så hvordan får du mere fordybelse ind i dit liv, så du kan udfylde dit potentiale som tænkende og skabende væsen? I forelæsningen fortæller Pia Hauge, hvordan du bliver bedre til at fordybe dig med hjernevenlige vaner. Fordybelse handler om vekselvirkning. Mellem fordybelse og overflade, mellem støj og stilhed, mellem fokus og distraktion. Hør hvordan du griber det an i praksis med bl.a. singletasking, hjernepauser og inspirerende omgivelser. Forelæsningen bygger på bogen 'Kontorkoma – fra støj til fordybelse i dit arbejde'. Pia Hauge har tidligere arbejdet med ledelse og talentudvikling i DR.

Holdnr: 2121-057

Pia Hauge Bentsen, ledelsesrådgiver og forfatter

Dato: Mandag 4/10

Tid: 19.00-20.45

Pris: 350 kr. Studerende: 195 kr.

Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

LEDELSE DER VIRKER

God ledelse er vigtigt. Det er politikere, ledere og medarbejdere alle enige om. Samtidig er holdningerne ofte vidt forskellige, når det kommer til at beskrive og definere, hvad god ledelse reelt er. Så hvordan bliver man en god leder? Og hvad er egentlig effekterne af god ledelse? Ligesom konkurrencesvømmere har ledere brug for at træne hele tiden for at blive ved med at være gode. Der er heller ingen, der er fødte ledere: Det er noget, man skal lære, dels igennem systematisk ledelsesudvikling og dels ved at gøre det. I dette forløb afliver vi myterne og sætter fokus på ledelse, der virker. Rækken af oplæg er udviklet i samarbejde med forskere fra Kronprins Frederiks Center for Offentlig Ledelse.

27/10 Er offentlig ledelse noget særligt? Christian Bøtcher Jacobsen, lektor i statskundskab og vicecenterleder for Kronprins Frederiks Center for Offentlig Ledelse, Aarhus Universitet, Jesper Rosenberg Hansen, professor i virksomhedsledelse, Aarhus Universitet

03/11 Risikoleadelse. Emily Rose Tangsgaard Christensen, ph.d.-studerende i statskundskab, Aarhus Universitet

10/11 Resultatmålinger og datainformeret ledelse. Poul Aaes Nielsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

17/11 Kan ledere skabe sammenhæng i den offentlige sektor? Michael Bech, forsknings- og analysechef i VIVE

24/11 Distribueret ledelse – når medarbejdere inddrages i løsningen af ledelsesopgaver. Anne Mette Kjeldsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet

01/12 Faglig ledelse. Clara Siboni Lund, ph.d.-studerende i statskundskab, Aarhus Universitet

Holdnr: 2121-132

Dato: 6 onsdage, start 27/10

Tid: 19.00-20.45

Pris: 895 kr. Studerende: 450 kr.

Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

DEN KREATIVE HJERNE

Nogle mennesker er kreative, andre er det ikke. Men hvad er overhovedet kreativitet, og hvordan opstår kreativitet? Kom bag om hjernens 'hardware' og 'software', når vi dykker ned i begreberne kreativitet og kognition (tænkning) og kigger på selve læreprocessen. Hør om arbejdshukommelse, opmærksomhed, intuition, følelser, flow og stress og om IQ-begrebet i den kliniske og i bredere forstand. Alt sammen for at sætte kreativitet ind i en hjernesammenhæng. Under overskriften 'gal eller genial' samler vi trådene ved at se på kendte skikkelser fra kunstens verden. Kunstnere som blandt andre van Gogh og Mozart vil blive diskuteret, men vi ser også på mindre kendte kunstnere som maleren Ovarthaci.

Holdnr: 2121-102

Ole Lauridsen, lektor i undervisning og læring, Aarhus Universitet, **Lærke Egeford**, læge, forfatter og billedkunstner, Aarhus Universitet

Dato: Lørdag 13/11

Tid: 10.00-16.00

Pris: 595 kr. Studerende: 295 kr.

Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

TREDJE GENERATIONS COACHING

Ønsker du at få indblik i den nyeste og mest banebrydende udvikling inden for coaching, og er du parat til at tænke om dialog og samtale på en ny måde? Coaching er blevet et betydningsfuldt redskab i hverdagen, fordi samfundet hele tiden stiller nye krav til kompetenceudvikling, læring, ledelse samt team- og organisationsudvikling. Coaching kan hjælpe til at skabe ny viden og mestring af sociale forhandlinger. I forelæsningen dykker vi ned i coaching- og coachingspsykologiens verden og beskæftiger os med aktuel samfunds forskning, nye læringsteorier og diskurser om det personlige lederskab. Lær, hvordan du med det nye udviklingsværktøj 'Tredje generations coaching' kan være med til at udvikle værdiorienterede samtaler, der skaber ny viden, refleksioner og perspektiver. Og bliv klogere på, hvordan du finder kernen i motivationen hos den enkelte, i teamet eller organisationen ved at udvikle en ny dialogkultur. Maks. 30 deltagere. Forløbet tager afsæt i bogen 'Tredje generations coaching'.

Holdnr: 2121-183

Reinhard Stelter, professor i coaching- og sportspsykologi, Københavns Universitet

Dato: Lørdag 20/11

Tid: 10.15-16.15

Pris: 595 kr. Studerende: 295 kr.

Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

Har du set vores forelæsning om julen, lykken og livet på side tre?

Vi afslutter efteråret sammen med eftertanke, juleknas og et glas

Samfund og verden

USA UNDER BIDEN

Donald Trump afsluttede og videregav, omend særdeles modvilligt, sit præsidentskab til Joe Biden på tumultarisk vis. Kongressen blev stormet, Twitterkontoen lukket og Trump forlod Det Hvide Hus med en ny rigsretssag på halsen. Joe Biden brugte den første dag som USA's 46. præsident på at underskrive 15 dekretter om bl.a gentilslutning til WHO og Paris-aftalen samt ophævelse af indrejseforbuddet for personer fra syv lande med primært muslimske befolkninger. Og han lovede 100 mio. vacciner de første 100 dage. Nu har han været i gang i over et halvt år. Hvordan er det gået? Hvilket USA ser vi konturerne af under Biden?

- 15/09** **Hvad er Bidens projekt?** Og hvad har han nået? Niels Bjerre-Poulsen, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet
- 22/09** **Da det amerikanske sundhedssystem mødte COVID-19.** Lars Thorup Larsen, lektor i statskundskab, Aarhus Universitet
- 29/09** **USA's retssystem – en politisk kampplads?** Jørgen Albæk Jensen, professor i forfatningsret, Aarhus Universitet
- 06/10** **Race, multikulturalisme og immigration.** Jørn Brøndal, professor i amerikanske studier, Syddansk Universitet
- 13/10** **Det splittede USA – en nation sammensat af modpoler.** Anne Mørk, ph.d. i amerikanske studier

Holdnr: 2121-086
Dato: 5 onsdage, start 15/9
Tid: 18.45-20.30
Pris: 695 kr. Studerende: 385 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

INDBLIK I MELLEMØSTEN

Mellemøsten er et af verdens brændpunkter. Det er en kompleks region, hvor forskellige kulturer, politiske dagsordener og økonomiske betingelser både mødes og støder sammen. Langvarige kriser i Syrien og Yemen, et presset Iran, enorme flygtningestrømme, kup og demonstrationer har længe præget mediebildet af regionen. Men hvor er Mellemøsten på vej hen? Det forsøger vi i denne forelæsningsrække at give nogle bud på, både ved at se på regionen som helhed og på særlige betingelser i hvert land. I denne række af foredrag ser vi på Mellemøsten og inviterer dig til at blive klogere på forskelle og ligheder mellem landene i regionen.

- 21/09** **Syrien – regional konflikt og flygtningekrise.** Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 28/09** **Egypten – masseislamismens moderland.** Ahmed Abou El Zalaf, ekstern lektor, Syddansk Universitet
- 05/10** **Israel/Palæstina – endeløs besættelse?** Martin Beck, professor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 12/10** **Libanon – politisk ustabilitet og indflydelse fra krisen i Syrien.** Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 26/10** **Golfstaterne.** Martin Hvidt, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 02/11** **Irak – hvem vinder magtkampen?** Helle Lykke Nielsen, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 09/11** **Yemen.** Maria-Louise Clausen, postdoc, Dansk Institut for Internationale Studier
- 16/11** **Tyrkiet.** Dietrich Jung, professor i mellemøststudier, Syddansk Universitet

Holdnr: 2121-005
Dato: 8 tirsdage, start 21/9
Tid: 18.30-20.15
Pris: 1075 kr. Studerende: 565 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

KINA EFTER CORONA

Huawei og handelskrig. Corona og Xinjiang. Silkeveje og pandaer. Verdens mest folkerige land gør sig bemærket i storpolitikken på mange måder. Ikke mindst efter, at hele verden er blevet ramt af COVID-19 med arnested (måske) i Kina. Nogle gange er det bevidst eller selvforskyldt. Andre gange er det fordi, fingrene sidder løst på Twitter-tasterne i Det Hvide Hus. Hvorfor reagerer Beijing både aggressivt og med charmeoffensiv overfor udlandet? Hvordan betragter kineserne selv den måde, udlandet ser Kina og det kinesiske styres håndtering af corona-krisen på? Få et indblik i Kinas rolle i det globale magtspil fra en række af landets førende eksperter.

- 16/09** **Hvordan klarer den kinesiske økonomi genåbningen?** Kjeld Erik Brødsgaard, professor i kinastudier, Copenhagen Business School
- 23/09** **Digital kontrol og mobilitet.** Jesper Willaing Zeuthen, lektor i kinastudier, Aalborg Universitet
- 30/09** **Twitter-, maske- og vaccinediplomatiet.** Mette Thunø, lektor i kinastudier, Aarhus Universitet
- 07/10** **Forsknings- og teknologikløbet.** Erik Baark, professor emeritus i samfundsvidenskab, Hong Kong University of Science and Technology
- 14/10** **Den tilspidsede situation i Østasien.** Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor ved Forsvarsakademiet

Holdnr: 2121-034
Dato: 5 torsdage, start 16/9
Tid: 18.45-20.30
Pris: 695 kr. Studerende: 385 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

DEN 11. SEPTEMBER – 20 ÅR EFTER

I efteråret 2021 er det 20 år siden, terrorangrebet den 11. september 2001 fandt sted. De fleste husker nok, hvor de var netop den dag, da de to fly ramte World Trade Center, og vores verden blev totalt forandret. Ikke desto mindre findes der nu en hel generation af børn og unge, som ingen erindring har om terrorangrebet. De 20 år, som er gået siden den skelsættende dag, giver os nu mulighed for at reflektere over angrebet og dets konsekvenser. Kom med, når tre forskere ser tilbage på tiden siden 11. september 2001. Hvad har det betydet for vores samfund, selvopfattelse, kultur og verdensfreden?

- 13/09** **Den 11. september i populærkulturen.** Thomas Ærvold Bjerre, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet
- 20/09** **Verdensorden og geopolitik efter 11. september.** Lars Erslev Andersen, seniorforsker, Dansk Institut for Internationale Studier
- 27/09** **Onlineforelæsning: Cybersikkerhed og overvågning efter 11. september.** Tobias Liebetrau, ph.d.-stipendiat, cand.scient.pol., Københavns Universitet

Holdnr: 2121-098
Dato: 3 mandage, start 13/9
Tid: 18.30-20.15
Pris: 495 kr. Studerende: 265 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

DEMOKRATIETS KRISE OG DEN NYE KONSERVATISME

Vores demokratier gennemlever en midtlivskrise, hvor de har mistet orienteringen og ser ud til at falde fra hinanden. Der ses alvorlige demokratiske krisetegn i forbindelse med den engelske Brexit-diskussion, i nye højrenationale bevægelser i Tyskland og i stærkt konservative partier i Polen og Ungarn og senest i forbindelse med coronakrisen. Populistiske slagord, nationalisme og forstærkede autokratiske tendenser gør sig markant gældende hos de politiske ledere i Rusland, Tyrkiet og i Mellemøsten, mens situationen i USA har ændret sig efter Trumps fald. Vi vil belyse denne udvikling i syv forelæsninger, og diskutere forskellige udtryk for demokratiets aktuelle krise. Forelæsningsrækken tager udgangspunkt i bogen 'Demokratiets krise og de nye autokratier' (Aarhus Universitetsforlag, 2020). Læs mere om køb af bogen på hjemmesiden.

- 28/10** **Tyskland: stabilitetens hjemland under pres fra højre?** Thomas Wegener Friis, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 04/11** **Nykonservatisme og nationalisme i Putins Rusland.** Erik Kulavig, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 11/11** **Brexit og krisen i det britiske demokrati.** Casper Sylvest, lektor i historie, Syddansk Universitet
- 18/11** **Antidemokratiske tendenser i Visegrad-landene.** Peter Bugge, lektor i centraleuropastudier, Aarhus Universitet
- 25/11** **Forstærkede autokratiske tendenser i Tyrkiet og Mellemøsten.** Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet
- 02/12** **Det splittede USA og Joe Bidens første tid som præsident.** Niels Bjerre-Poulsen, lektor i amerikanske studier, Syddansk Universitet

Holdnr: 2121-022
Dato: 6 torsdage, start 28/10
Tid: 18.30-20.15
Pris: 795 kr. Studerende: 445 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

TYSKLAND EFTER MERKEL

2021 bliver et skelsættende år i tysk politik. Til efteråret går tyskerne til valg, og uanset udfaldet er én ting allerede sikkert: Efter at Angela Merkel har ledet Tyskland i mere end 15 år, skal landet have ny forbundskansler. Men hvilket Tyskland efterlader Merkel til sin efterfølger? Bliv klogere på vores store nabo mod syd, når en række eksperter gør status på den sociale, politiske og økonomiske udvikling i Tyskland anno 2021. Og giver deres bud på, hvilke udfordringer landet står over for i de kommende år.

- 03/11** **Tysk økonomi og arbejdsmarked.** Poul Fritz Kjær, professor, DR., Copenhagen Business School
- 10/11** **Tysk indenrigspolitik.** Philipp Alexander Ostrowicz, dr.phil., seniorforskningsrådgiver, Copenhagen Business School
- 17/11** **Tysk udenrigspolitik: Europa og verden.** Thomas Wegener Friis, lektor i historie, Syddansk Universitet

Holdnr: 2121-043
Dato: 3 onsdage, start 3/11
Tid: 18.45-20.30
Pris: 495 kr. Studerende: 250 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

Natur og univers

SVAMPENES FORUNDERLIGE VERDEN

I Danmark regner vi med, at der er ca. 6 gange så mange svampe, som der er planter! Ca. 6000 arter, så der er nok at tage fat på. Hvordan skelner man de mange svampe fra hinanden, og hvad er myter og virkelighed i svampenes verden? Vi dykker ned i svampenes biologi, deres levesteder og til tider ekstreme specialisering. Vi vil prøve at bestemme en række medbragte svampe ud fra bøger og internettet. Deltagerne må meget gerne medbringe svampe fra eget krat, skov eller have. Vi skal også i skoven og se på svampene i virkeligheden. Her vil vi forsøge at finde og lære nogle af de spiselige svampe at kende. Men vi kaster vi os selvfølgelig også over andre flotte, spændende og karakteristiske svampe. Kursets hovedformål er at lære de særlige detaljer på svampene at kende, så man kan skelne de mange arter fra hinanden. Husk, at alle svampe kan spises, virkningen er bare ret forskellig. Medbring fornuftigt fodtøj, påklædning efter vejforholdene og en kurv til at samle svampene i – gerne med flere mindre, åbne beholdere, så fundene kan adskilles. Turen er ikke egnet for gangbesværede eller barne- og klapvogne. Maks. 30 deltagere.

Holdnr: 2121-017
Leif H. Sørensen, naturvejleder
Dato: Søndag 19/9
Tid: 10.00-16.00
Pris: 515 kr.
Sted: Trente Mølle, Trentevej 7, 5672 Broby

Har du fundet et spændende hold?
Tilmeld dig på
fuodense.dk/odense

PÅ SKATTEJAGT I NATUREN

Et metaldetektorfund på linje med Solvogten. Guld i gemmerne på loftet. Eller forsvundne skatte fra Anden Verdenskrig. De fleste af os har nok drømt om at finde værdier på adrenalinfyldte skattejagter, der er Indiana Jones værdig. Og faktisk gemmer naturen i sig selv på rigtig mange interessante skatte i form af bl.a. fossiler og rav. I denne forelæsningsrække skal vi møde en række eksperter, der har gjort skattejagt i naturen til en del af deres professionelle virke. Hør om deres vildeste opdagelser, få tips til de bedste steder at gå på jagt i den danske naturs eget skatkammer, og bliv klogere på arbejdet med danekræ, der kan give os helt uvurderlige oplysninger om den geologiske og biologiske udvikling – og sågar om det ydre rum.

- 22/09 Danekræ – enestående fossiler, mageløse meteoritter og sjældne krystaller.** Bent Erik Kramer, palæontolog, Statens Naturhistoriske Museum
- 29/09 Rav – et vindue til fortiden.** Anders Leth Damgaard, ravforsker og formand for Den Danske Ravklub
- 06/10 Fossiljagt i Danmark – hvad kan du finde, og hvor?** Line Henriette Broen, geolog, Aarhus Kommune
- 13/10 Forstenede dyrespor – et øjebliksbillede af det forhistoriske liv.** Jesper Milàn, ph.d. i geologi og museumsinspektør, Geomuseum Faxe
- 27/10 Danmarks dybe fortid: Fossile fisk fra moleret.** Ane Elise Schrøder, Erhvervs-ph.d.-studerende i palæontologi, Museum Mors og Statens Naturhistoriske Museum, Københavns Universitet

Holdnr: 2121-018
Dato: 5 onsdage, start 22/9
Tid: 18.30-20.15
Pris: 695 kr. Studerende: 385 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

TAG BØRNE MED PÅ FOLKEUNIVERSITETET: KVANTEFYSIK I BØRNEHØJDE

Kvantefysikken bliver ofte beskyldt for at være fuldstændig uforståelig og næsten mystisk. Det passer ikke. Det er bare, fordi naturen rummer mange flere fantastiske fænomener end dem vi som mennesker normalt oplever eller har fantasi til at forestille os. I kvantefysikkens mikroskopiske univers kan ting for eksempel sagtens være to steder på samme tid. Dette lørdagsarrangement er for de nysgerrige børn og deres forældre. Vi skal tale om atomer, sandsynligheder, superpositioner og entanglement, hilse på Schrödingers kat, der både er død og levende på én gang, og undervejs lave et par eksperimenter. Det er tænkt som et hyggeligt familiearrangement, hvor børn og voksne sammen kan gå på opdagelse i kvantefysikken. Arrangementet tager udgangspunkt i børnebogen 'Finn Foton og kvantefysikken', der blev skabt ud fra en ide om, at børn har lettere ved at acceptere kvantefysikkens fænomener end voksne har. De har stadig deres fantasi i god behold og er endnu ikke blevet skolet i, hvad der lader sig gøre, og hvad der ikke gør. 'Finn Foton og kvantefysikken' er den første bog i en serie af skæve muntre fortællinger skabt i samarbejde mellem kunstnere og kvantefysikere. Bøgerne tager inspiration fra naturvidenskaben og omformer det til underholdende fortællinger i et eventyrligt univers. Det er et vindue til naturvidenskaben i børnehøjde, der forener humor og læring. For børn i 8-10-årsalderen.

Holdnr: 2121-035
Ulrich Busk Hoff, operationel leder af QuantumDTU
Dato: Lørdag 2/10
Tid: 10.00-12.00
Pris: 195 kr. Børn: 50 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

VÆRD AT VIDE OM UNIVERSET

De fleste af os har nok prøvet at kigge ud i det enorme Univers og stillet os selv spørgsmål som: Hvad består en stjerne af? Hvor mange galakser findes der? Hvordan blev Jorden dannet? Der findes uendeligt mange spørgsmål om Universet, men hvor meget ved vi egentlig om det store rum omkring os? Universet har forundret og fascineret adskillige generationer af astronomer, og vi bliver hele tiden klogere. Men der er stadig mange ubesvarede spørgsmål. Kom med på en spændende rejse, når fire forskere gør dig klogere på alt det, vi nu ved om Universets bestanddele. Forløbet er for dig, der gerne vil have styrket din basale viden om astronomi og for dig, der gerne vil høre mere om de nyeste forskningsresultater.

- 03/11 Galakser.** Ole Eggers Bjælde, astrofysiker og undervisningsudvikler, Aarhus Universitet
- 10/11 Planeter.** Mads Fredslund Andersen, SONG manager og astrofysiker ved Stellar Astrophysics Centre, Aarhus Universitet
- 17/11 Stjerner.** Mia Lundkvist, assistent professor i fysik og astronomi, Aarhus Universitet
- 24/11 Jorden og Solen.** Christoffer Karoff, lektor i astronomi, Aarhus Universitet

Holdnr: 2121-032
Dato: 4 onsdage, start 3/11
Tid: 18.30-20.15
Pris: 595 kr. Studerende: 325 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

DRONER I DANMARK: HVOR LANGT ER VI, OG HVAD HAR VI I VENDE?

To SDU-forskere gør status på droneres forskning og -udvikling i Danmark. Der resterer en række udfordringer, men dronerne vil i de kommende år blive en del af vores hverdag. De har allerede vist sig at være værdifulde til mange formål og bruges i dag til en række praktiske opgaver indenfor f.eks. landbrug, overvågning, inspektion, beredskab mv. Samtidig arbejder forskere og virksomheder frem imod, at droner kan løse mere komplekse opgaver effektivt, billigt og bæredygtigt indenfor så forskellige områder som f.eks. sundhedssektoren og den grønne omstilling. PROGRAM 17.30-19.15: Droner i et samfundsmæssigt og kommercielt perspektiv. Marianne Harbo Frederiksen er lektor ved Center for Integreret Innovationsledelse på SDU. Hun forsker i innovations- og teknologiledelse, herunder barrierer og muligheder for implementering af droner til civile formål i Danmark. Hun deltager i øjeblikket i projekter med fokus på fremtidens droner i sundhedssektoren og i samfundet generelt, og forsker i, hvad vi bør overveje i forbindelse med implementering af droner for at få bedst mulig gavn af dem fremover. 19.30-21.15: Droneteknologi og -lovgivning nu og i fremtiden. Kjeld Jensen er lektor ved SDU Dronecenter, hvor han leder forsknings- og innovationsprojekter inden for droner og mobile robotter samt underviser på kandidatuddannelsen i droneteknologi. Han vil gennem en række praktiske eksempler fortælle om dronerne, om teknologien bag, om den nye EU dronelovgivning, der trådte i kraft 1. januar i år, og han vil forsøge at give et smugkig ind i fremtiden.

Holdnr: 2121-163
Marianne Harbo Frederiksen, lektor i innovations- og teknologiledelse, Syddansk Universitet, **Kjeld Jensen**, lektor, SDU Dronecenter
Dato: Mandag 8/11
Tid: 17.30-21.15
Pris: 355 kr. Studerende: 205 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

Har du set vores børnehold her på siden?
Der er også et hold om riddere på side seks

JORDENS KLIMA FRA KRIDTTIDEN TIL NU

Gennem sin lange historie har Jorden været underkastet omfattende klimaændringer, fx fra varmt til koldt og fra tørt til fugtigt. Vi har også lært, at selve atmosfæren har skiftet sammensætning. Forholdene på Jordens overflade har således gentagne gange været meget anderledes end i dag. Kridttiden var fx en varm jordperiode, selv helt op til polerne. Alt efter den præcise beliggenhed herskede der i de respektive vinterperioder en polarnat, der over vidtstrakte områder kunne være total. Men i forhold til nu var polarnatten da relativt varm. Så når Kridttidens træer og buske (der som bekendt dukkede op i Jordhistorien i det tidlige Kridt) ”opfandt” det at smide bladene om vinteren, skyldtes det formentlig lige så meget manglen på lys som kulde. Netop fra Kridttidens slutning og gennem den knap 60 millioner lange Tertiærtid, gennem Istidens (Pleistocæns) 2.65 millioner år og den kun 11.700 år lange, nuværende varmetid (Holocæn) er den stærkt vekslende klimahistorie særdeles veldokumenteret. Fx er tiden omkring afslutningen af Istiden en meget spændende periode, som vi kan studere i værdifulde kystprofiler på sydkysten af Møn, Sydfalster eller i Nordjylland. Årsagerne til klimasvingningerne er komplekse og svære at udrede. Af hensyn til menneskets fremtid her på kloden er det af stor betydning, at vi lærer at komme overens med dem – og i hvert fald ikke gør forholdene mere ufordelagtige for os selv end højst nødvendigt. Her kan detaljerede studier af fortidens klimabetingelser være en nyttig lære.

Holdnr: 2121-108
Palle Gravesen, seniorforsker, geolog
Dato: Lørdag 20/11 og søndag 21/11
Tid: 10.00-16.00
Pris: 795 kr. Studerende/medlemmer af den Fynske Stenklub: 745 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Odense, Campusvej 55, 5230 Odense M

DYBHAVETS FORUNDERLIGE VERDEN

Mød Ronnie Glud, som netop er hjemvendt fra endnu en ekspedition til en af verdens dybeste havgrave, Izo Bonin Trench i det vestlige Stillehav (ud for Japan). Dybhavet er langt mere divers, end de fleste forestiller sig, og det er hjem for mange unikke og forskelligartede livsformer. Endvidere spiller de mikrobielle processer i dybhavet en afgørende rolle for havets kemiske sammensætning og livsbetingelserne på jorden. På trods af dette er store dele af dybhavet uudforsket, da det er meget vanskeligt at gennemføre målinger og indsamlinger i dybhavet, og fordi pålidelige målinger kræver specialdesignede instrumenter og fartøjer. Ronnie Glud vil her ud fra den nyeste forskning præsentere dybhavets mangfoldighed – specielt med fokus på, hvad vi ved (og ikke ved) om livet på bunden af de store oceaner og dybhavsgrave.

Holdnr: 2121-053
Ronnie Glud, professor i biologi, Syddansk Universitet
Dato: Torsdag 2/12
Tid: 18.45-20.30
Pris: 195 kr. Studerende: 145 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

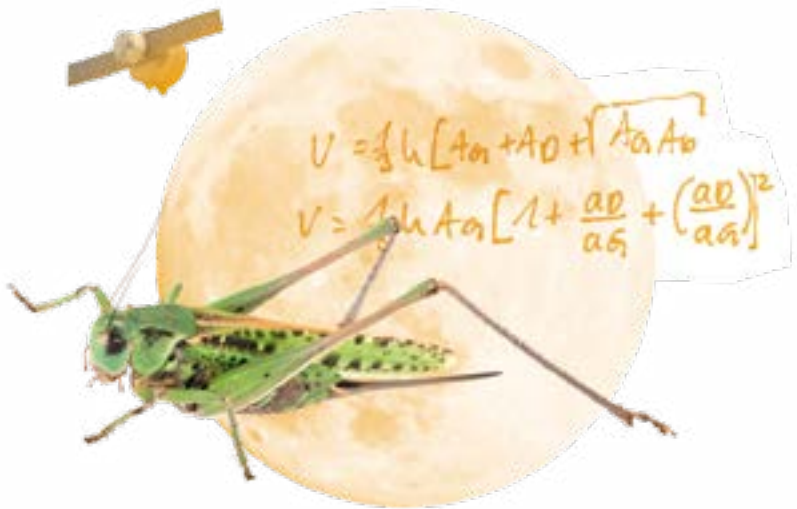

Savner du et emne?
Vi modtager gerne gode forslag. Skriv til fu@fuo.sdu.dk

VANDREFORELÆSNING: FUGLESTEMMER OG KOMMUNIKATION

I denne vandreforelæsning vil vi kombinere den direkte oplevelse af fuglene i naturen og deres sang med beskrivelser af, hvordan de bruger sangen og kaldene i deres kommunikation med hinanden. Nyere forskning tyder på, at nogle fuglearter faktisk forstår grammatiske regler, som de også anvender i deres kommunikation. Sangfuglene skal lære deres stemmer at kende via mekanismer, der i stor udstrækning ligner den måde, børn lærer at tale på. Vi lytter til fuglestemmerne, som her i midten af maj synges ud i landskabet for fuld kraft. Vandreturen vil foregå langs Odense Å, hvor der er et rigt fugleliv, som vi fra stierne kan lytte til, uden at forstyrre fuglene. Turen vil strække sig over 3-4 km. Maks. 25 personer.

Holdnr: 2211-003
Bjarne Bo Jensen, biolog
Dato: Søndag 15/5 2022
Tid: 09.00-11.30
Pris: 250 kr.
Sted: Odense Å, ved den gamle Dalum Papirfabrik, 5250 Odense SV

Krop og psykologi

STRESS OG STRESSHÅNTERING: HVAD SIGER FORSKNINGEN?

Et voksende antal danskere oplever sig som stressede, og stressforskningen har påvist, at vedvarende stress kan have en negativ indflydelse på vores psykiske og fysiske helbred. Betydningen af stress varierer imidlertid fra person til person, hvilket bl.a. hænger sammen med forskelle i livsomstændigheder, vores sociale relationer, personlighedstræk og måden, hvorpå vi håndterer eller ”mestrer” stresspåvirkninger. Psykologiprofessor Bobby Zachariae giver et overblik over en række centrale begreber og resultater indenfor stressforskningen og beskriver en række centrale forhold og ”kompetencer”, som beskytter mod udbændthed og negative konsekvenser af stress.

Holdnr: 2121-133
Bobby Zachariae, cand.psych., dr.med. og professor ved Psykologisk Institut, Aarhus Universitet
Dato: Tirsdag 7/9
Tid: 18.45-20.30
Pris: 195 kr. Studerende: 145 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

BLIV VEN MED DINE TANKER: METAKOGNITIV TERAPI

Metakognitiv terapi er en nyere metode til behandling af en række psykiske lidelser som fx angst og depression. Modsat mange andre terapiretninger fokuserer metoden ikke så meget på det konkrete indhold af tanker, men derimod på, hvad man stiller op med tanker. Centralt står det ’kognitive opmærksomhedssyndrom’, der dækker over en række uhensigtsmæssige strategier som bekymring, grublen, overopmærksomhed og undgåelsesadfærd. Det er strategier, som mange af os kender til, og som kan bidrage til udviklingen og opretholdelsen af psykisk lidelse. På denne temadag får du en grundlæggende introduktion til metakognitiv terapi samt konkrete værktøjer og øvelser til at identificere uhensigtsmæssige strategier og begrænse fx bekymringer og grublerier.

Holdnr: 2121-059
Michael Portz, autoriseret psykolog og certificeret metakognitiv terapeut
Dato: Lørdag 25/9
Tid: 10.00-16.00
Pris: 475 kr. Studerende: 265 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

ALT HVAD DU BØR VIDE OM COLLAGEN OG ANTI-INFLAMMATORISK KOST

Du har nok hørt om anti-inflammatorisk kost, som herhjemme blev indført af læge Jerk W. Langer. Nu har han skabt en ny version af anti-inflammatorisk kost baseret på madens collagen-protein, især målrettet hud, led, knogler, muskler og fordøjelse. Collagen holder sammen på kroppen. Mad med collagen kan ifølge forskning være med til at holde leddene smidige og knoglerne stærke, dæmpe smerter, forbedre restitution efter træning, bevare hudens fasthed og fugt, hjælpe vægttab på vej samt gavne tarmflora og fordøjelse, lyder det fra lægen, der har udgivet bogen ’Collagen – Stærk, sund og smertefri’. Den første store danske guide til at få mere collagen med indbydende opskrifter. I foredraget fortæller Jerk om de seneste resultater fra forskningen om, hvordan de har testet collagen ved bl.a. slidgigt, leddegigt og osteoporose samt træning. Du får praktiske råd til at komme i gang med at få mere collagen i anti-inflammatorisk kost, som du også kan supplere med bone broth og evt. collagenpulver. Det bliver både oplysende, underholdende og inspirerende. Undervejs får du mange praktiske råd, et par gode grin, samt venlige puf bagi. Du får reel viden og konkrete løsninger. Samt lejlighed til at stille alle de spørgsmål du vil. Jerk W. Langer er læge og forfatter til en række sundhedsbøger, bl.a. ’21 helbredende dage med anti-inflammatorisk kost’, ’Sundt blodtryk på 14 dage’, ’Collagen – stærk, sund og smertefri’ og ’Sænk dit kolesterol’. Han var den første herhjemme til at fortælle om anti-inflammatorisk kost og videreudvikler principperne i takt med den nyeste forskning.

Holdnr: 2121-041
Jerk W. Langer, læge og forfatter
Dato: Mandag 13/9
Tid: 18.45-20.30
Pris: 195 kr. Studerende: 145 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

KLOG PÅ HJERNEN

Den udgør 2% af kroppens vægt, men bruger 20% af kroppens energi. Din hjerne. Hver eneste dag har vi brug for at huske, lære og navigere i en verden fyldt med informationer. Det er kroppens suveræne kommandocenter, hjernen, der løser disse opgaver. Men hvordan fungerer hjernen egentlig? Hvilke dele af hjernen bruger vi hvornår, og hvorfor går det nogle gange galt? Hvorfor glemmer vi ofte de samme ting? Hjernen har gjort det muligt, at mennesket har kunnet gå på Månen og frembragt avancerede tekniske hjælpemidler. Alle mennesker har én, men hvad ved vi egentlig om denne fabelagtige konstruktion? I dette forløb vil en række eksperter gøre dig klogere på hjernen og besvare spørgsmål som: Hvorfor er det vigtigt for hjernen at sove? Hvad betyder stress for vores hjerne? Hvordan opnår vi teknisk set de resultater, vi taler om, og hvordan sorterer vi i informationsstrømmen?

- 14/09 Typiske og atypiske hjerner.** Åsa Fex Svenningsen, lektor i neurobiologi, Syddansk Universitet
- 21/09 Hjernen og søvn.** Poul Jørgen Jennum, overlæge og professor i neurofysiologi, Københavns Universitet
- 28/09 Hjernen og hukommelsen.** Albert Gjedde, professor i translationel neurobiologi, Syddansk Universitet
- 05/10 Menneskers og dyrs hjerner.** Jakob Christensen-Dalsgaard, lektor i biologi, Syddansk Universitet
- 12/10 Hjernen og stress.** Saga Steinmann Madsen, ph.d.-studerende i klinisk fysiologi og nuklearmedicin, Syddansk Universitet
- 26/10 Hjernen og motion.** Jesper Lundbye-Jensen, lektor i neurofysiologi og motorisk kontrol, Københavns Universitet
- 02/11 Hjernen og stamceller.** Morten Meyer, lektor i neurobiologi, Syddansk Universitet
- 09/11 Hjernen og læring.** Ole Lauridsen, lektor i undervisning og læring, Aarhus Universitet

Holdnr: 2121-110
Dato: 8 tirsdage, start 14/9
Tid: 19.00-20.45
Pris: 1075 kr. Studerende: 565 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

NATUREN SOM TERAPI

Mange kender oplevelsen af, at naturen kan gøre noget godt ved os. Vi slapper af, sanserne skærpes og humøret stiger. Forskning peger på, at naturen har mange positive effekter på os - både fysisk og mentalt. Men i dag lever mange af os i bymiljøer langt væk fra naturen, og vi har ofte travlt eller glemmer helt at bruge naturen. Med afsæt i den nyeste forskning inden for naturvidenskab, psykologi og filosofi stiller vi den aften skarpt på naturens helbredende kræfter, og på hvordan man genskaber forbindelsen til naturen – en forbindelse, som de fleste af os genkender fra barndommen, men som mange af os desværre har glemt i en travl og rationel verden. Ved at genskabe kontakten til naturen får vi adgang til helt nye meningsfulde oplevelser og følelser af nærvær, livsglæde og hverdagsmagi. Hør, hvordan særlige atmosfærer, åbning af sanserne, vejtrækningen og nysgerrigheden i naturen kan hjælpe dig tættere på et mindre stressende og mere rigt liv. Få inspiration og konkrete øvelser til at bruge naturens helbredende kræfter i hverdagen. Undervisningen tager bl.a. afsæt i bogen ’Vi er natur’ (Muusmann Forlag), som du kan læse mere om på hjemmesiden.

Holdnr: 2121-050
Simon Høegmark, CEO VINATUR og ph.d.-studerende i psykologi, Syddansk Universitet
Dato: Torsdag 16/9
Tid: 19.00-20.45
Pris: 195 kr. Studerende: 145 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

KORT OG GODT OM GIGT. SLID- OG LEDDEGIGT

Smerter, ømme og stive led og nedsat bevægelighed. Slidgigt er en folkesygdom, og det er langt den mest udbredte af alle gigtsygdomme. Over 300.000 danskere har fået diagnosen, og nogle lever fint med sygdommen, mens andre lider af voldsomme smerter, nedsat bevægelighed og forringet livskvalitet. Leddegigt er en inflammatorisk gigtsygdom, og ca. 1.700 personer får hvert år stillet diagnosen kronisk leddegigt i Danmark. Sygdommen rammer kvinder tre gange så hyppigt som mænd. Men hvad er gigt egentlig? Hvad er forskellen på slid- og leddegigt, og hvad kan man selv gøre for at bevare et godt og aktivt liv? Hør om sygdommenes årsager, symptomer og behandlingsmuligheder, og få indblik i den nyeste forskning på området.

Holdnr: 2121-006
Mogens Pfeiffer Jensen, overlæge og klinisk lektor i reumatologi, Aarhus Universitet
Dato: Onsdag 29/9
Tid: 17.30-21.30
Pris: 355 kr. Studerende: 205 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

ALT HVAD DU BØR VIDE OM BLODTRYK, KOLESTEROL OG ANTI-INFLAMMATORISK KOST

Hver femte voksne dansker har forhøjet blodtryk. Næsten endnu flere har problemer med kolesteroltallet. Disse tilstande kaldes også 'den stille dræber' og kan med tiden få fatale konsekvenser. Heldigvis kan du ofte selv gøre meget for at få tallene ned, så du kan bruge mindre medicin, måske endda helt undvære pillerne. Din mad er helt afgørende. Læge Jerk W. Langer har udviklet en danske udgave af verdens bedst dokumenterede måde at spise blodtryk og kolesterol ned på med anti-inflammatoriske kostprincipper. I foredraget præsenterer han de såkaldte DASH-principper og forskningen bag de sunde spisevaner. Det bliver både oplysende, underholdende og inspirerende. Undervejs får du mange praktiske råd, et par gode grin, samt venlige puf bagi. Du får reel viden og konkrete løsninger. Samt lejlighed til at stille alle de spørgsmål du vil. Jerk W. Langer er læge og forfatter til en række sundhedsbøger, bl.a. '21 helbredende dage med anti-inflammatorisk kost', 'Sundt blodtryk på 14 dage', 'Collagen – stærk, sund og smertefri' og 'Sænk dit kolesterol'. Han var den første herhjemme til at fortælle om anti-inflammatorisk kost og videreudvikler principperne i takt med den nyeste forskning.

Holdnr: 2121-039
Jerk W. Langer, læge og forfatter
Dato: Torsdag 7/10
Tid: 18.30-20.15
Pris: 195 kr. Studerende: 145 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

FORSTÅ DINE DRØMME

Forskning viser, at alle mennesker drømmer to timer hver nat. Men for mange af os er det stadig et mysterium, hvorfor vi drømmer, og hvad vores drømme rent faktisk handler om. Nogle drømme opleves så virkelige, at vi vågner med hjertebanken eller en stærk følelse i kroppen, som følger os resten af dagen. Andre drømme vender tilbage – igen og igen – mens mange drømme er forsvundet fra erindringen, så snart vi slår øjnene op. Med afsæt i den nyeste forskning inden for ubevidst intelligens og drømme dykker vi denne dag ned i, hvad drømme er og kan, og hvordan du helt konkret husker, forstår og bruger dem. Dine drømme er nemlig en uvurderlig kilde til selvindsigt og personlig udvikling. Få en bedre forståelse af dine drømme, og bliv klogere på dig selv og det liv, du lever. Undervisningen tager bl.a. afsæt i Michael Rohdes bog 'Sådan forstår du dine drømme' (Dansk Psykologisk Forlag), og hvordan man i dag arbejder med drømme – baseret på forskning og praktisk erfaring.

Holdnr: 2121-096
Michael Rohde, drømmeforsker, medlem af International Association for the Study of Dreams, IASD
Dato: Lørdag 9/10
Tid: 10.30-16.30
Pris: 495 kr. Studerende: 265 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

TARMEN – FRA ENDE TIL ANDEN

Vores tarmsystem er afgørende for vores liv og velvære, men dets funktioner er ikke noget, der bliver talt særligt meget om. De seneste år har forskningen dog i stigende grad understreget vigtigheden af en sund og velfungerende tarm, og emnet er med tiden blevet mindre tabubelagt. Tarmen har en utrolig kompleks fysiologi. Den har bl.a. sit helt eget nervesystem, opsuger næringsstoffer og producerer hormoner, der er afgørende for vores daglige liv. Vi kan ikke lide at tænke på, at vi bærer rundt på en tarm smækfyldt med bakterier, men uden den ville vi være fortabte. Tarmens bakterieflora beskytter os mod alt mulig ondskab og kan muligvis påvirke, om vi fx bliver tykke eller udvikler kræft. Bliv klogere på tarmsystemet, når to eksperter gennemgår tarmens funktion, de mest almindelige forstyrrelser af tarm og afføring og ernæringens betydning for tarmen. Du får viden om, hvad du selv kan gøre for at få en sund tarm, og hvornår du skal søge professionel hjælp.

Holdnr: 2121-028
Mette Borre, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital, Lotte Fynne, speciallæge og forsker i mave-tarm lidelser
Dato: Tirsdag 12/10
Tid: 17.30-21.15
Pris: 355 kr. Studerende: 205 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

FUP OG FAKTA OM DIN SUNDHED

Sundhed er godt stof, og derfor bliver vi konstant bombarderet med ofte modstridende budskaber om, hvad der er sundt. Vender kostpyramiden spidsen opad eller nedad? Styrer tarmbakterier vores mentale helbred? Er det lige så sundt at løbe 10 km, som det er at gå 10 km? Man kan let få det indtryk, at det, der er sundt i den ene uge, er den rene gift i den næste. Begge budskaber kan imidlertid være sande, for mennesket er en kompleks konstruktion. Det, der er sundt for den ene, kan være mindre hensigtsmæssigt for den anden. Bliv klogere på din egen helbredstilstand, når fem eksperter går bag om nogle af de mange sundhedsbudskaber.

08/11 Fysisk træning – hvor sundt er det, og hvad skal der til? Ole Bækgaard Nielsen, institutleder og professor i medicinsk fysiologi, Aarhus Universitet
15/11 Hormonbalance. Styrer hormonerne din krop?. Ole Sonne, lektor emeritus i fysiologi, Aarhus Universitet
22/11 Depression – årsager, symptomer og behandling. Mahmoud Ashkanian, speciallæge i psykiatri, ph.d. Mentis Neuropsykiatrisk Klinik
29/11 Genetik – hvilken rolle spiller generne for din sundhed? Lone Sunde, professor, Klinisk genetisk afdeling, Århus Universitetshospital
06/12 En sund tarm i et sundt legeme? Ernæringens betydning. Mette Borre, klinisk diætist, Aarhus Universitetshospital

Holdnr: 2121-130
Dato: 5 mandage, start 8/11
Tid: 18.30-20.15
Pris: 695 kr. Studerende: 385 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

HVERDAGENS UDFORDRINGER

Vi kommer alle til at stå i svære situationer og dilemmaer i livet. Parforhold, børn, forældre, tab og sorg, store beslutninger om fremtiden eller uventede kriser, som coronavirus-pandemien, der pludseligt kan vende hverdagen på hovedet. Fra småirritationer i parforholdet til store livkriser, der former os og sætter kursen for vores liv, lykke og velvære. Alt sammen noget, der kan skabe strømme af bekymringer og hvileløse nætter. Hvis der dog bare fandtes en manual til livet, så vi kunne slå de gode løsninger op! Det gør der ikke. Men der findes forskere, der hver dag arbejder med områder, teorier og metoder, som kan give inspiration, perspektiver og værktøjer til at navigere i hverdagens udfordringer. Hvad er nøglen til det gode parforhold? Hvordan finder man kærligheden eller bevarer gnisten? Hvordan tackler man den familie, som man nu engang er en del af? Hvordan er man en god mor, bror eller bedsteforælder? Hvordan kommer man styrket ud af en svær sorg, og hvad skal der til for at trives og klare sig godt? Og hvordan bliver man i bund og grund ven med sine tanker og reducerer grublerier og bekymringer?

11/11 Parforhold og kærlighed. Asger Neumann, psykolog og ekstern lektor i psykologi, Aarhus Universitet
18/11 Bliv ven med dine tanker – om metakognitiv terapi. Maiken Lykke Christiansen, McT-I certificeret psykolog
25/11 Den kære og svære familie. Per Schultz Jørgensen, professor emeritus i socialpsykologi, Aarhus Universitet
02/12 Tab og sorg. Mai-Britt Guldin, psykolog og seniorforsker i sorg, Aarhus Universitetshospital
08/12 Trivsel og positiv psykologi i hverdagen. Hans Henrik Knoop, lektor i psykologi, Aarhus Universitet samt ekstraordinær professor, North-West University, SA
OBS! Datoen er en onsdag

Holdnr: 2121-160
Dato: 4 torsdage og 1 onsdag, start 11/11
Tid: 18.45-20.30
Pris: 695 kr. Studerende: 385 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

RETSMEDICIN OG DRAB

Retsmedicinske problemstillinger omtales jævnligt i forbindelse med kriminalsager og indgår ofte i bøger, film og tv-serier. En væsentlig del af retsmedicinerens arbejde er at undersøge afdøde for at afgøre, om de er slået ihjel af en anden person. Dette er oftest ganske nemt, men kan til tider volde problemer. Er der fx tyve stiklæsioner i ryggen på en bagbundet person og ikke nogen kniv på findestedet, er det oplagt, at der er tale om drab. Men hvad nu, hvis der er en enkelt stiklæsion i brystet på en person, og kniven sidder i brystet? Så kan der i princippet være tale om alle tre unaturlige døds måder: ulykke, selvmord eller drab. I forelæsningsen fortæller Asser Hedegård Thomsen om sin dagligdag som retsmediciner og gennemgår de foreløbige fund i et større forskningsprojekt om drab i Danmark. Det bliver spændende, uhyggeligt og forbudt for børn.

Holdnr: 2121-109
Asser Hedegård Thomsen, speciallæge i retsmedicin, Aarhus Universitet
Dato: Mandag 15/11
Tid: 19.30-21.15
Pris: 195 kr. Studerende: 95 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

ALT HVAD DU BØR VIDE OM ANTI-INFLAMMATORISK KOST

Er du klar til den store forvandling? Det er aldrig for sent at hanke op i sit helbred. Tværtimod, siger læge og forfatter Jerk W. Langer, der indførte den nu ret populære danske udgave af anti-inflammatorisk kost. "Det er hverken kompliceret eller svært, men handler om simple principper, som du nemt indpasser i hverdagen," siger læge Jerk W. Langer med udgangspunkt i sin bestsellerbog om '21 helbredende dage med anti-inflammatorisk kost'. Få inspiration til selv at prøve at tage dig uden sult, lindre smerter, få bedre styr på blodsukker, lindre ved gigt, sænke blodtryk og kolesterol, optimere tarmflora og fordøjelse, måske benytte mindre medicin. Og føle dig rask, glad og aktiv imens, lyder det fra lægen. Det bliver både oplysende, underholdende og inspirerende. Undervejs får du mange praktiske råd, et par gode grin, samt venlige puf bagi. Du får reel viden og konkrete løsninger, samt lejlighed til at stille spørgsmål. Jerk W. Langer er læge og forfatter til en række sundhedsbøger, bl.a. '21 helbredende dage med anti-inflammatorisk kost', 'Sundt blodtryk på 14 dage', 'Collagen – stærk, sund og smertefri' og 'Sænk dit kolesterol'. Han var den første herhjemme til at fortælle om anti-inflammatorisk kost og videreudvikler principperne i takt med den nyeste forskning.

Holdnr: 2121-037
Jerk W. Langer, læge og forfatter
Dato: Lørdag 27/11
Tid: 10.00-14.00
Pris: 355 kr. Studerende: 205 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

Kunst, arkitektur og design

KUNSTEN NU – DYBERE IND I SAMTIDSKUNSTEN

Tag med til en inspirerende temadag i samtidskunstens verden. I løbet af denne kursusdag vil du blive klædt på som kunstkender til at forstå vor tids kunst. Vi læser nogle af verdens førende kunst-historikeres udlægning af, hvorfor kunsten er vigtig netop nu og ser på samtidskunstens væsentlige temaer – internationalt og på den danske scene. Du vil høre om de mest spændende museer for samtidskunst og får også staldtips til kunstnere og udstillinger, der er værd at holde øje med netop nu! Vi starter dagens program med en introduktion til begrebet samtidskunst og fokuserer så på de førende teorier indenfor kunsten i dag. Efter en frokostpause går vi videre med temaer i samtidskunst globalt og lokalt, fx temaer om krop og køn, tid og erindring og den nye medieverden. Vi ser på nye måder at opleve kunsten på i museer og udstillingssteder og deler anbefalinger af aktuelle udstillinger og kunstnere fra Superflex til Lea Porsager. Kristian Handberg har forsket i samtidskunstens historie, blandt andet igennem forskningsprojekter ved Louisiana og Statens Museum for Kunst.

Holdnr: 2121-161
Kristian Handberg, adjunkt i kunsthistorie, Københavns Universitet
Dato: Lørdag 25/9
Tid: 10.30-16.30
Pris: 475 kr. Studerende: 265 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

BOTTICELLI OG RAFAEL. IND I RENÆSSANCENS MESTERVÆRKER

Rafael og Botticelli er to af renæssancens store mestre. Botticelli er kendt for 'Venus' fødsel', 'Primavera', 'Madonnaer' og andre malerier fra omkring 1470-1500. Hvordan hænger maleriernes fortællinger sammen med virkeligheden i Lorenzo il Magnifico Firenze? Der er en kærlighedsdrøm. Men der er også realiteter, ensomhed, indkapslede tilstande i en virkelighed, hvor markedet styrer. Botticelli formår at skildre en hård tid i renæssancen med vid, charme og medfølelse. Rafael er kendt for 'Skolen i Athen', 'Galathea', 'Madonnaer' og andre værker fra omkring 1505-1520. Der er skildringer af det gode, det sande og det smukke i en harmonisk forening. Det er stærke kvinder, der er i stand til at passe både deres egne og fremmedes børn. Der er Skt. Mikael, der får has på det onde. Det kan samtidig ses som den unge herskerspire i Rafaels hjemegn Urbino. Maleriernes univers hænger utvivlsomt sammen med den historiske samtid.

Holdnr: 2121-052
Gitte Tandrup, kunsthistoriker
Dato: Lørdag 2/10
Tid: 10.15-14.15
Pris: 355 kr. Studerende: 205 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

KUSAMA YAYOI OG HENDES MULIGE INSPIRATIONSILDER

Den japanske kunstner Kusama Yayoi er født i 1929 og er stadig i dag en aktiv udøvende kunstner. Kusamas kunstneriske praksis spænder over mange årtier og inkluderer et væld af forskellige typer materialer, medier og visuelle udtryk. Dagens foredrag bygger på et paradoks: Den japanske kunstner Kusama Yayoi fremstilles ofte som en unik, enestående kunstner, der går sine egne og selvstændige veje i den kreative proces. Alligevel vil vi sætte Kusamas kunstneriske virke ind i en kunsthistorisk og kulturel kontekst og se på Kusamas mulige inspirationskilder. Vi fokuserer på nogle af de kunstretninger og begivenheder i Japan, som var en del af Kusamas samtid, og som kan have påvirket hendes kunstneriske praksis. Det spænder lige fra kvindelige Nihonga-kunstnere til mexikansk kunst og politisk aktivisme. I foredraget vil vi forsøge at vise, hvordan Kusama trækker på tidens tendenser og bringer dem i spil med sine personlige fortællinger og unikke udtryksmåde.

Holdnr: 2121-100
Gunhild Borggreen, lektor i kunsthistorie og visuel kultur, Københavns Universitet
Dato: Tirsdag 5/10
Tid: 18.15-20.00
Pris: 195 kr. Studerende: 145 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

KUNSTØEN FYN RUNDT

Fire kunstmuseer – fire udstillinger – fire omvisninger: De fire fynske kunstmuseer Brandts, Johannes Larsen Museet, Faaborg Museum og CLAY Keramikmuseum byder i efteråret på store kunstoplevelser. Som deltager i forløbet 'Kunstøen Fyn rundt' kommer du tæt på udstillingerne og kunstnerne, når de museumsinspektører, der har arbejdet på udstillingen i månedsvis, giver en eksklusiv omvisning.

07/09 Ulrik Møller – Happy Together. Eva Frellesvig, museumsinspektør på Faaborg Museum, Sofie Olesdatter Bastiansen, museumsinspektør, Faaborg Museum
 Med sine moderne landskabsbilleder giver den danske billedkunstner Ulrik Møller (f. 1962) et nutidigt perspektiv på Faaborg Museums store samling af Fynbomalernes skildringer af det fynske landskab fra perioden 1885-1925. Ligesom Fynboerne finder Ulrik Møller flere af sine motiver i sin hjemstavn. Han er vokset op i den sydfynske landsby Vester Aaby nær Faaborg, og hans billeder viser her bl.a. byens centrumplads, fodboldbanen og udsigten fra den nærliggende kystlinje med de mange små øer, Svelmø og Avernakø, i den nære horisont. Siden 2001 har Ulrik Møller været bosat i Berlin, og han rejser i hele verden. I udstillingen er der derfor også værker med udsigter fra områder langt fra Sydfyn, ligesom der indgår værker fra andre dele af Danmark - fra Vadehavet ved Ribe til Vejlerne nord for Limfjorden.

Sted: Faaborg Museum,
 Grønnegade 75, 5600 Faaborg

21/09 Færøske Billeder – Samuel Joensen-Mikines. Jeppe Priess Gersbøll, udstillingens kurator og leder, Johannes Larsen Museet
 Oplev den store færøske maler Samuel Joensen-Mikines (1906-79) i en monografisk udstilling på Johannes Larsen Museet. Udstillingen rummer et stort antal værker fra museer, institutioner og private samlinger. Mikines kaldes ikke uden grund faderskikkelsen i færøsk kunst, og han har om nogen sat de små øer i det store hav på det kunstneriske verdenskort. Landskaber og bygdebilleder, menneskets forhold til naturen samt skildringer af eksistentielle dramaer er centrale omdrejningspunkter i Mikines' nordiske kunst. Vi skal her med på en rejse gennem et markant livsværk.

Sted: Johannes Larsen Museet,
 Møllebakken 14, 5300 Kerteminde

28/09 Se Mennesket. Marianne Ager, museumsinspektør, BRANDTS
 I en ny fotoudstilling præsenterer vi en bred vifte af perler fra Kunstmuseum BRANDTS' store samling. Se mennesket udforske kameraets evne til visuelt og på et splitsekund at skildre livet i al sin mangfoldighed. Grundlæggende er det en billedbåren fortælling om det at være menneske. Der er både billeder med og uden mennesker, men fælles for dem er, at de alle fortæller om vores væren i verden og de aftryk, vi sætter. Hvad er det, vi læser ind i billederne af de ansigter og kroppe, vi ser? Genkender vi os selv? Bliver verden større eller mindre af det, vi betragter? Med udstillingen bliver museets gæster inviteret på en fotografisk tour de force, der både rejser store eksistentielle spørgsmål og pirrer den lille undren. Samtidig er udstillingen en hyldest til mangfoldigheden og fotografiets mange fortællende udtryksformer, fra portræt og montage til kunst og reportage.

Sted: Kunstmuseum BRANDTS,
 Amfipladsen 7, 5000 Odense C.

05/10 Natur, Spor og Spejlinger. Christina Rauh Oxbøll, museumsinspektør ved CLAY Keramikmuseum
 Hvordan arbejder kunstnere i dag med naturen som inspiration? Og adskiller deres indgangsvinkel sig fra det natursyn, der kom til udtryk i Skønvirkeperioden for godt 100 år siden? De spørgsmål er omdrejningspunktet for udstillingen 'Natur, Spor og Spejlinger', hvor CLAY har sat keramikkerne Manuel Canu, Malene Hartmann Rasmussen og Marianne Nielsen i stævne. De henter alle deres inspiration i naturen, men de angriber emnet fra vidt forskellige ståsteder. Den ene undersøger med arkitekturhistoriske briller naturens egne dekorative love, den anden fortæller næsten surrealistiske historier med leret, mens den tredje har en botanikers skarpe blik på materialet. Udstillingen giver dermed et interessant blik på menneskets forhold til naturen i dag, sat i historisk perspektiv i form af værker af to af de helt store fortolkere af naturen i Skønvirkeperioden, nemlig Fanny Garde og Effie Hegermann-Lindencrone.

Sted: CLAY Keramikmuseum Danmark,
 Grimmerhus Kongebrovej 42, 5500 Middelfart

Holdnr: 2121-164
Dato: 4 tirsdage, start 7/9
Tid: 10.00-11.30
Pris: 635 kr. inklusiv entré til udstillingerne
Sted: Se ovenfor

Vil du høre om nye hold, før det trykte program udkommer? Tilmeld dig nyhedsbrevet på fuodense.dk/odense

CHRISTIAN LEMMERZ

Fra rådnende grisekroppe til makabre marmorskulpturer. Og fra absurde performances til udbombede byprospekter. Christian Lemmerz har provokeret og rørt os, siden han brød igennem på den danske kunsts scene i begyndelsen af 1980'erne. Med sine detaljerede skildringer af menneskehedens skyggesider og tragedier har han sat uforglemmelige aftryk på en lang række udstillinger, efterhånden også mange steder i det offentlige rum. Denne lørdag vil Kamma Overgaard Hansen præsentere Christian Lemmerz' værker med afsæt i temaerne ondskab, katolicisme og forfald. Vi skal derudover se nærmere på Lemmerz' samarbejde med en anden markant kunstner, nemlig Michael Kvium. De to kunstnere har arbejdet sammen siden midten af 80'erne og har med en helt særlig grotesk humor skabt både film, performances og tegneserier sammen. Christian Lemmerz er nok mest kendt som billedhugger og for sin helt særlige omgang med den klassiske marmorskulptur. Men dagen vil også byde på møder med Lemmerz som maler, tegner og konceptkunstner.

Holdnr: 2121-019
Kamma Overgaard Hansen, ph.d. i kunsthistorie
Dato: Lørdag 9/10
Tid: 10.00-16.00
Pris: 475 kr. Studerende: 265 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

HVAD DER ER VÆRD AT VIDE OM KUNST

"Kunst er ikke et spørgsmål om, hvad man selv kan se, men hvad man kan få andre til at se", skulle den franske kunstner Edgar Degas have sagt. Men hvad er det egentlig, vi ser, når vi står foran et kunstværk? Hvad vil kunsten os? På kurset beskæftiger vi os med analyse af kunst, ser på centrale perioder og strømninger i kunsthistorien og forsøger at blive bedre til at tolke kunsten og sætte ord på vores indtryk om kunst. Det bliver en hæsblæsende rejse, der strækker sig fra middelalderen til det 21. århundrede og slutter med at blik ud i fremtiden og et bud på, hvilke kunstnere, vi skal holde øje med. Fokuset er internationalt, men med afstikkere til udviklingen i Danmark.

- 25/10

Hvad er kunst, og hvad skal vi med den? Mads Damsbo, direktør, Artcenter Spritten
- 01/11

Kunstens historie – fra middelalder til det tidligt moderne (ca. 800-1600). Gitte Tandrup, kunsthistoriker
- 08/11

Kunstens historie – fra 1600-tallets enevælde til 1800-tallets romantik (ca. 1600-1850). Birgitte Zacho, kunsthistoriker
- 15/11

Kunstens historie – impressionister, modernister og andre revolutionære (ca. 1850-1940). Tea Baark Mairey, kunsthistoriker
- 22/11

Fotografi og nye medier i det 20. århundrede (ca. 1836-1975). Kristine Kern, mag.art. i kunsthistorie og leder af Fotografisk Center
- 29/11

Den moderne kunst som kritisk synliggørelse (ca. 1916-2000). Michael Kjær, ph.d. i kunsthistorie
- 06/12

At forstå et kunstværk. Kamma Overgaard Hansen, ph.d. i kunsthistorie
- 13/12

Hold øje med dem – nye kunstnere på vej (ca. 2000-2050). Kristian Handberg, postdoc i kunsthistorie, Københavns Universitet

Holdnr: 2121-061
Dato: 8 mandage, start 25/10
Tid: 19.00-20.45
Pris: 1075 kr. Studerende: 565 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

FÆRØSK KUNST – MELLEM DEN LILLE OG STORE VERDEN: TRE KLASSIKERE

Færøerne kom sent til billedkunsten, men da det endelig skete omkring 1930, var det med en styrke og egenart, der har gjort "færøsk kunst" til et kvalitetsstempel. Det er især i maleriet, de tidlige færøske kunstnere har udmærket sig, og på denne temadag sætter vi fokus på Samuel Joensen-Mikines, Ruth Smith og Ingálvur av Reyni. Hos de tre kunstnere står landets natur og folkeliv i centrum, tolket i såvel ekspressionistisk som kubistisk retning. En både redegørelse og intens tolkning af den synlige omverden og menneskeskæbner kendetegner de tre malere, der på moderne vis også dyrkede billedets eget sprog. I dagens to forelæsninger ser vi på de centrale værker af Samuel Joensen-Mikines, Ruth Smith og Ingálvur av Reyni i forhold til både den lokale kultur og den internationale kunst.

Holdnr: 2121-023
Nils Ohrt, mag.art. i kunsthistorie og fhv. museumsdirektør, Færøernes Kunstmuseum
Dato: Søndag 7/11
Tid: 10.00-14.00
Pris: 355 kr. Studerende: 205 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

VEJE IND I MIDDELALDERENS BILLEDVERDEN

Igenennem historien er kunståbegrebet blevet forstået på flere forskellige måder. I denne forelæsning præsenterer vi kort hovedlinjerne i den billedhistoriske udvikling, hvorefter vor opmærksomhed vil samle sig om middelalderens billeddannelse og de vigtigste historiske, teologiske, filosofiske og semiotiske forudsætninger for den. I det billedmateriale, der bliver præsenteret og analyseret, indgår byzantinske mosaikker, karolingiske bogmalerier, romanske skulpturer og gotiske glasmosaikker.

Holdnr: 2121-011
Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet
Dato: Lørdag 6/11
Tid: 10.00-13.00
Pris: 355 kr. Studerende: 205 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

TEGNINGER – FRA MICHELANGELO TIL PICASSO

Fra renaissance til i dag er tegningen blevet betragtet som mere intim og tættere på kunstnerens skabelsesproces end maleriet. Skitsen er der, hvor kunstneren tænker og overvejer. I denne forelæsningsrække dykker vi ned i skabelsesprocessen og ser på tegninger fra Michelangelo, Dürer og Rembrandt frem til Picasso og Francis Bacon. Samtidig ser vi på, hvad det betyder at oversætte det sete til tegningen.

Holdnr: 2121-056
Peter S. Meyer, ekstern lektor i kunsthistorie, Københavns Universitet, og fhv. museumsdirektør, Trapholt
Dato: 3 tirsdage, start 16/11
Tid: 18.45-20.30
Pris: 475 kr. Studerende: 265 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

ABSTRAKT KUNST: HVAD ER MENINGEN?

Suprematisme, konstruktivisme, De Stijl, konkret kunst, klar form, abstrakt ekspressionisme, minimalisme og postminimalisme er nogle af de mange betegnelser, der kan hæftes på kunst, som er abstrakt, dvs. ikke refererer til noget i den synlige verden. Nogle abstrakte kunstværker kan nydes for deres former, farver, linjer og andre formelle virkemidler, som for nogle kunstnere har været meningen med værkerne. Andre abstrakte kunstnere har villet mere end at give en æstetisk oplevelse, fx skabe en harmonisk og fredfyldt verden. Ved denne temadag fokuserer vi på den abstrakte kunsts historie og undersøger de meget forskellige mål med abstraktionen, hos blandt andre Hilma af Klint, Annie Besant, Kandinsky, Malevich, Klee, Mondrian, Joseph og Anni Albers, Rothko, Pollock og Eva Hesse.

Holdnr: 2121-048
Mathilde Teglgaard Nielsen, cand.mag. i kunsthistorie
Dato: Lørdag 20/11
Tid: 10.00-16.00
Pris: 475 kr. Studerende: 265 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

GIGANTEN PICASSO

Pablo Picasso (1881-1973) står som den mest indflydelsesrige kunstner i første halvdel af det 20. århundrede. I kurset går vi i dybden med den karismatiske, spanske boheme, som med 'Frøkenene fra Avignon', kubismen og collagen markant forandrede kunsten. Vi gennemgår hans værker, ligesom vi udforsker hans originalitet og uvurderlige betydning for samtidens og eftertidens kunstnere. Picasso udfoldede sig primært som maler, men arbejdede også med skulptur, grafik og keramik. Han bevægede sig frit mellem stilarter, også i det enkelte værk, fx i 'Guernica', 1900-tallets mest berømte anti-krigsbillede. Inspiration hentede han i oldtidens kunst såvel som hos samtidige kunstnere, fx Cézanne og Rousseau samt fortidens store mestre, fx Velázquez, Goya og Manet.

Holdnr: 2211-009
Mathilde Teglgaard Nielsen, cand.mag. i kunsthistorie
Dato: Lørdag 5/2 2022
Tid: 10.00-16.00
Pris: 475 kr. Studerende: 265 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

KUNST I VERDENSKLASSE

Kunsthistorien byder på mange fantastiske værker, og alligevel dukker nogle oftere op end andre. Hvorfor? Fordi de er i en klasse for sig! Hvad er det ved Mona Lisas smil, Michelangelos detalje med Guds hånd, der møder Adams, og Edvard Munchs udtryksfulde 'Skriget', der gør disse værker så ikoniske? Denne aften kigger vi nogle af kunsthistoriens mesterværker efter i sømmene, ligesom vi ser nærmere på en række af de værker, der gennem historien har været med til at trække kunsten i nye retninger. Hvordan kan et urinal, kantede og forvrængede kroppe, vilde drypmalerier og Marilyn Monroes portræt i massevis være betydningsfulde for kunstens udvikling? Og hvilke nyere værker kandidater til titlen som mesterværk?

Holdnr: 2211-007
Tilde Mønsted, cand.mag. i kunsthistorie
Dato: Lørdag 26/2 2022
Tid: 10.00-14.00
Pris: 355 kr. Studerende: 205 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

KUNST OG ERKENDELSE

Hvad er det, billedkunsten kan – ikke alene i forhold til andre kunstarter, men også i forhold til fx videnskab, tro og filosofi? Hvad har man i forskellige perioder af historien forbundet med det, vi kalder kunst, og hvad har kunsten demonstreret som sine potentialer og begrænsninger? Er god kunst først og fremmest idé-baseret (konceptuel), eller handler det mere om at finde end om at finde på? Bliv klogere på, hvad kunst er, og hvad det kan, når vi søger svar på disse og lignende spørgsmål med udgangspunkt i konkrete kunsthistoriske nedslag i værker og holdninger fra oldtid til nutid og med særlig interesse for de store kunstneriske skift gennem tiden.

Holdnr: 2211-001
Hans Jørgen Frederiksen, lektor emeritus i kunsthistorie, Aarhus Universitet
Dato: Lørdag 2/4 2022
Tid: 10.00-16.00
Pris: 475 kr. Studerende: 265 kr.
Sted: Syddansk Universitet, Campusvej 55, 5230 Odense M

Praktiske *oplysninger*

Åbningstider og kontakt

Telefontid: Se hjemmesiden: fuodense.dk/kontakt

Folkeuniversitetet i Odense
Odense Adelige Jomfrukloster
Albani Torv 6
5000 Odense C
Tlf. 65 50 27 72
E-mail: fu@fuos.sdu.dk
www.fuodense.dk

Tilmelding

Tilmeld dig på hjemmesiden fuodense.dk.

Forplejning

Se sdu.dk for info om kantinernes åbningstider. Du er meget velkommen til selv at medbringe mad og kaffe til forelæsningserne.

Forbehold

Folkeuniversitetet forbeholder sig ret til ændring af underviser, lokale, dato og tidspunkt. Sådanne ændringer giver ikke ret til refusion af betalingen. Ændringer oplyses på fuodense.dk og via mail og/eller SMS. Er vi nødsaget til at aflyse et hold, refunderer vi beløbet til samme konto, som der er betalt fra.

Afmelding

Hvis du fortryder din tilmelding, kan du få det indbetalte beløb refunderet fratrukket ekspeditionsgebyr på 100 kr. Afmelding skal ske senest 14 dage før holdstart.

Fotos og illustrationer

Medmindre andet er angivet, stammer billedmateriale fra billeddatabaserne Stock.xchng, iStockphoto.com, Shutterstock og WikiMedia. Fotos af forskere: montgomery.dk. Layout og grafik: Walk.

Bøger, noter og slides

Til forløb, der tager udgangspunkt i en bog, kan bogen typisk købes med rabat via forlaget. Info findes på holdet på hjemmesiden. Slides og undervisningsnoter er ikke inkluderet i prisen, og de kan ikke forventes fremskaffet og udleveret.

Sekretariatet

Sekretariatsleder
Annette Hansen

Programleder
Ditte Løndahl

Programredaktør
Marie Hauge Lykkegaard

Administrativ assistent
Sofie Skov Mortensen

Undervisningssted

Folkeuniversitetet i Odense
Syddansk Universitet
Campusvej 55
5230 Odense M

Rabatter

Studerende kan deltage i hold med rabat. Rabatten gælder hold, hvor bøger, forplejning og andre udgifter ikke er inkluderet, og hvor der ikke er begrænset antal pladser til rådighed.

Rabatter med aftalekoder

Ansatte på Syddansk Universitet har gratis adgang til udvalgte hold, hvor eksempelvis bøger, forplejning og andre ekstra udgifter ikke er inkluderet.

Medlemmer af Dansk Sygeplejeråd Kreds Syd kan deltage i udvalgte hold med 50% rabat på Folkeuniversitetet i Odense og i Kolding.

Kontakt sekretariatet på fu@fuos.sdu.dk for at få en aftalekode og information om tilmelding med rabat.

Styrelsen ved Folkeuniversitetet i Syddanmark

Simon Møbjerg Torp (formand), dekan, Det Humanistiske Fakultet, Syddansk Universitet / Bente Kaspersen (næstformand), Folkeuniversitetet i Lolland / Niels Kring, afdelingsleder, Det Naturvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet / Anne Klara Bom, lektor, H.C. Andersen Centeret, Syddansk Universitet / Henrik Harnow, direktør, Museum Sønderjylland / Mette Ladegaard Thøgersen, leder af Nyborg Slot & Kulturarv, Østfyns Museer / Vagn Kjeldsen, Folkeuniversitetet i Vejle

Programråd

Historie: Mette Seidelin, arkivar, Landsarkivet for Fyn / Christian Damm Pedersen, adjunkt i historie, Syddansk Universitet / Johnny Wøllekær, arkivar, Stadsarkivet i Odense / Jane Hjarl Petersen, adjunkt i historie, Syddansk Universitet / Lise Gerda Knudsen, Odense Bys Museer.

Filosofi: Søren Harnow Klausen, professor i filosofi, Syddansk Universitet / Peter Wol-sing, lektor i filosofi, Syddansk Universitet.

Teologi: Marianne Skovmand, præst ved Diernæs og Faaborg Kirker / Jens Buchwald Andersen, universitetspræst, Syddansk Universitet / Anders Eyvind Nielsen, sognepræst emeritus, Ringe Kirke / Erik Ransby, sognepræst, Vor Frelses Kirke / Jens Rasmussen, hospitalspræst / Lars Hedegaard Hagensen, sognepræst, Dalum Kirke / Gabriella Dahm, sognepræst, Kerteminde-Drigstrup sogn

Litteratur: Mogens Davidsen, lektor i litteratur Syddansk Universitet / Claus Schatz-Jakobsen, lektor i engelsk, Syddansk Universitet / Leif Søndergaard, lektor emeritus i litteratur, Syddansk Universitet / Clara Juncker, lektor i amerikansk litteratur og kultur, Syddansk Universitet / Adam Paulsen, lektor i litteratur, Syddansk Universitet / Helle Andersen, cand.mag., undervisningsassistent i fransk, Syddansk Universitet

Samfund og verden: Peter Seeberg, lektor i mellemøststudier, Syddansk Universitet / Thomas Ærvold Bjerre, lektor, Syddansk Universitet / Marianne Ulriksen, adjunkt, Syddansk Universitet

Sundhed, Naturvidenskab & Teknologi: Bente Elisabeth Møller, specialkonsulent, OUH / Susanne S. Pedersen, institutleder, Institut for Psykologi, Syddansk Universitet / Tomas Homburg, afdelingsleder, Sundhedsvidenskabeligt Fakultetssekretariat, Syddansk Universitet / Jakob Christensen-Dalsgaard, lektor i biologi, Syddansk Universitet / Søren Hassing, lektor, Institut for Teknologi og Innovation, Syddansk Universitet / Ulf Rasmussen, AC-fuldmægtig, Det Tekniske Fakultet, Syddansk Universitet

Religion: Johanne Louise Christensen, adjunkt i religionsvidenskab, Syddansk Universitet.

Se mere om alle forelæsningserne på hjemmesiden fuodense.dk og på facebook.com/fuodense

Oplag: 39.000
Grafisk opsætning og tryk:
Walk og Stibo Complete

Ret til ændringer i programmet forbeholdes. Der tages forbehold for trykfejl.

Tjek altid www.fuodense.dk for nyeste information om holdene.

Trykt på FSC®-mærket papir.

Et væld af

muligheder

#bygviderepådinkarriere

sdu.dk/efteruddannelse

Vil du have ny viden?

Tjek vores mange efteruddannelses tilbud – bliv klogere på dine muligheder.

Læs sideløbende med dit fuldtidsarbejde.

- Master i gymnasiepædagogik
- Master i børne- og ungdomskultur
- Master i matematik
- Master i international virksomhedskommunikation
- Master of Public Management
- Master i offentlig kvalitet og ledelse
- Master in Intelligence and Cyber Studies
- MBA – Master of Business Administration

Se alle masteruddannelser på
www.sdu.dk/master

Vidste du, at du kan tage et enkelt fag på vores masteruddannelser? Det kalder vi masterkurser. Det giver dig mulighed for at tage nøjagtig de fag, du ønsker. Får du lyst til en fuld masteruddannelse, kan du få merit for de beståede masterkurser.

Bliv inspireret på www.sdu.dk/kurser

Konkurrence og markeder | MBA masterkursus
Program- og porteføljeledelse | MPI masterkursus

Temadage

Eller måske har du lyst til at deltage i vores temadage?

Temadag for gymnasielærere: Havet

Temadag for gymnasielærere: Knausgård i kontekst

Få nyt om forskning, konferencer og efteruddannelse fra SDU

SDU udbyder en lang række workshops, konferencer og seminarer (som ofte er gratis) for både dig, der arbejder i det offentlige og i det private.

Du kan altid orientere dig her på www.sdu.dk/evu

Tilmeld dig vores nyhedsbrev og få forskningsartikler samt de seneste nyheder om efteruddannelser, seminarer og kurser. sdu.dk/evunyt

Læs på universitetet - online når du har tid

SDU tilbyder som det eneste i landet jura på deltid som fjernstudie. Du kan også læse HD med fjernundervisning, ligesom SDU har en række andre online muligheder.

Tjek vores hjemmeside og bliv inspireret

sdu.dk/efteruddannelse

SDU

Gratis livestreams

Mere end 100.000 har fulgt Folkeuniversitetets gratis livestreamede forelæsninger siden opstarten sidste forår. Vi fortsætter i efteråret, så du kan åbne en ny verden af viden, uanset hvor du er.

Læs mere
og tilmeld dig
på fuaau.dk

1/9: Kan alt købes for penge?

Andreas Brøgger Albertsen, lektor i
Statskundskab, Aarhus Universitet

**8/9: MeToo og seksuel chikane på
arbejdspladsen**

Anette Borchorst, professor i politologisk køns-
forskning, Aalborg Universitet

22/9: Hjernens nattelev

Maiken Nedergaard, professor, Københavns
Universitet og Rochester University

**29/9: Den strategiske konkurrence
mellem Kina og USA**

Liselotte Odgaard, seniorforsker,
Udenrigspolitisk Selskab

29/9: Kan man få supersæd?

Peter Humaidan, professor i klinisk medicin,
Aarhus Universitet

6/10: Jugoslaviens sammenbrud

Christian Axboe Nielsen, lektor i historie og
human security, Aarhus Universitet

6/10: Cæsar og Cæsars Rom

Sine Grove Saxkjær, postdoc, Det Danske
Institut i Rom og Aarhus Universitet

13/10: Diktatoren fra Damaskus

Adam Holm, ph.d. i historie og tv- og radiovært

13/10: Over grænsen til Brexit

Sara Dybris McQuaid, lektor i britisk og irsk
historie og samfund, Aarhus Universitet

27/10: Nudging, når det er bedst

Pelle Guldberg Hansen, adfærdsforsker,
Syddansk Universitet og Roskilde Universitet

27/10: Jordens dannelse

Minik Rosing, professor i geologi, Statens
Naturhistoriske Museum, Københavns Universitet

3/11: Hvorfor blev det vikingetid?

Søren Michael Sindbæk, professor i middel-
alderarkæologi, Aarhus Universitet

3/11: Vores eksplosive sol

Tina Ibsen, astrofysiker og videnskabs-
formidler

9/11: Danmarkshistorien på 45 minutter

Asser Amdisen, cand.mag. i historie og
forfatter

**9/11: Hvordan kan filosofien hjælpe os
videre efter pandemien?**

Anne Marie Pahuus, lektor i filosofi og
prodekan, Aarhus Universitet

17/11: The Shortest History of Germany

Dr. James Hawes, Oxford Brookes University

17/11: Kan genmanipulation helbrede?

Rasmus O. Bak, lektor i biomedicin, Aarhus
Universitet

**24/11: Kan psykedeliske stoffer hjælpe på
psykiske lidelser?**

David Erritzøe, psykiater og hjerneforsker ved
Imperial College London

1/12: Findes der en nordisk litteratur?

Dan Ringgaard, professor i nordisk sprog og
litteratur, Aarhus Universitet

8/12: Europas historie på 45 minutter

Ebbe Juul-Heider, lektor, cand.mag. i historie
og oberstløjtnant

Programmet realiseres med støtte fra Folkeoplysningspuljen under Slots- og Kulturstyrelsen.